

Postritel: „Kruudid“ * Anne Hathaway

KOOLILASTE AJAKIRI

03
2013

HIND 2,24 €

HEALAPS

AUHINNASADU

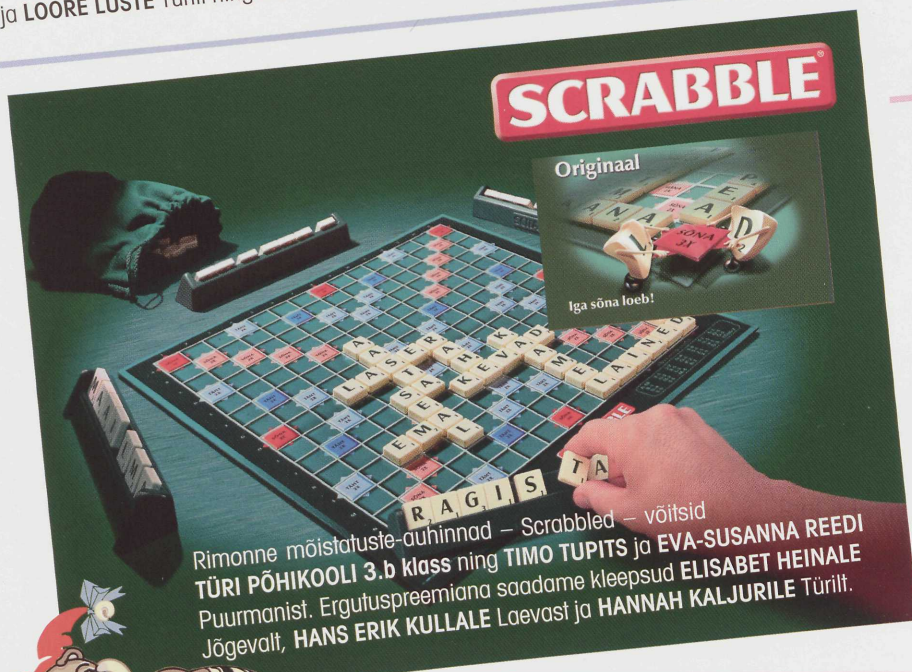
Linnusööklate projekteerijaid osutus lugejate hulgas olema väga- väga palju. Kurjalinnu-mängud Rekatolt võitsid **TARTU LASTEAIA KIVIKE** Kakukese rühm, **KAAREL KOPPEL** Tallinnast, **PILLE PIHLAPUU** Puurmanist, **ANDRE JALAJAS** Põltsamaalt, **MERILY RAUDSEPP** Laevast ja **ANDREAS NURMSALU** Türit. Kurjalinnu-mängukaardid saavad **MARKUS ALLIKAS** ja **MARTEN MÄGI** Viljandist, **GETERLY UUSSALU**, **KIRKE KUIV** ja **TELVER OBJARTEL** Puurmanist, **KIRKE-MAARJA KALLAVUS**, **TRIIN SOOÄÄR**, **EMMA KÜNNAPUU**, **EMILI KOLOPOVETS**, **SERGO MILJAN** ja **LOORE LUSTE** Türitil ning **MERILY RAUDSEPP** ja **TANEL OJA** Laevast.

Mõnus märtsikuine tervitus kõigile headele sõpradele ja sugulastele!

Hurraa! Varsti algab kevad! Tripsuke kannatust veel, siis on lumi sulanud, rändlinnud kodumaal tagasi ja päike annab kõigile uut jõudu juurde! Meil on aga veel vaja välja kuulutada jaanuarinumbri võistluste võitjad! Lõuna-estlaste auhinnad toimetame nagu ikka **Tartu O. Lutsu** nim. Keskraamatukogu lasteosakonda (Kompanii 3/5, Tartu) ning Põhja-, Lääne- ja Ida-Eestis elavate laste preemiad ootavad neid **Kullo Lastegaleriis** (Tallinn, Kuninga 6). Kellel on muid soovide ja ettepanekuid, neil palume need toimetusele saata e- või tavaposti teel!

Rõõmsat märtsikuud soovides, Igavesti Teie Triibu-Liine

Rimonne mõistatuste-auhinnad – Scrabbled – võitsid **TÜRI PÕHIKOOLI 3.b klass** ning **TIMO TUPITS** ja **EVA-SUSANNA REEDI** Puurmanist. Ergutuspreemiana saadame klepsud **ELISABET HEINALE** Jõgevalt, **HANS ERIK KULLALE** Laevast ja **HANNAH KALJURILE** Türitil.

Lembitu-mõistatuse lahendajaist võitsid auhinnaraamatu **KARINA JÄÄGER** Hüdsest ja **PILLE MARKOV** Pukast. Ristsõna- plaadid saavad **JAANIS PAVLOV** ja **ANNA-LIIS TORM-KRIIS** Tallinnast

Viktoriinivastajatest tõi loosiõnn preemiaraamatu **MARKUS SEPAL** Järvakandist ja **KELLI LATIKULE** Kolgast.

Täname Kultuuriministeeriumi, Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksu Nõukogu. Suur aitäh Haridus- ja Teadusministeeriumile, kes tellis ajakirja meie põhikoolidele!

LAHEDAT LUGEMIST

- T.L.L. Kannuse „Tolmuimeja Tom“ — 4
Kirjalaps: Martin Rei, Kristel Sibul — 6
Oma sulega: Anete Miller Põltsamaalt — 7
Markus Saksatamme vampiirijutt — 8
Väike lavatükk: Kaibitskem labipsi! — 10
Luulet: Arvi Uus, Tarmo Vaarmets, Karmen Pöder — 12

GALERII

Arte Gümnaasiumi õpilastööde näituselt — 13

MAAILM MEIE ÜMBER

Tore loodus. Mai Zernask magunist — 14
Tere, lind! Peep Veedla sabatihasest — 16

Emakeelepäevaks — 18
Vahva vahetund Paldiskis — 20
Poster 1: „Kruudid“ — 21
Poster 2: Anne Hathaway — 22

TEE ISE!

Osavnäpp: Lully Gustavsoni pardike ja mooniois — 25
Mustkunstnik Ande numbritrikk — 26
Irise käemaaling: veetlev veemadu — 27
Sandra sööginurk: vinegrett ja isemoodi friikartulid — 28

NUPUTA JA NAERA!

Ilmar Trulli ristsõna — 29
Lembitu mõistatus, viktoriin — 30

Uusi paetisme — 31
Naeru-uss — 32

ELUMELU

Filmiuudis — 33
Meie mõistatused — 34
Lahedad linnusööklad — 35
Thomas Scheileke koomiks — 36
Kinouudised: „Kruudid“ — 37
Hobid ja huvid: Reemus Tõniste — 38
Siit ja sealt: magusad lahingud — 39
Sõber Veltzi rokikool: Black Sabbath — 40
Autonimedest: Innocenti — 42
Barbindus: Baleriin Barbie — 43
Rekato: kenad killumängud — 44

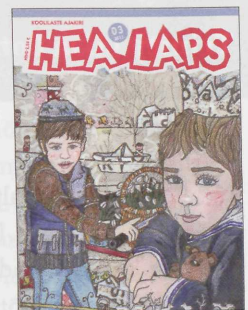
Ajakiri Hea Laps ilmub 1994. aastast

Väljaandja: MTÜ Hea Laps
Harju 1, 10146 Tallinn, tel: 631 44 28
e-post: hea.laps@mail.ee

Peatoimetaja: Leelo Tungal
Kujundaja: Vivika Kalt
Levi: Anna-Magdaleena Kangro

Trükk: Reusner AS
Ajakiri Hea Laps on autorikaitse objekt

Tellimise ja info: www.healaps.ee
meili teel tellimine@healaps.ee
ja Eesti Posti koduleheküljelt
Hind üksikmüügis 2,24

Kaaneplii: Tiia Metsa joonistus

MULLUSEIT-STEIN-POOSI VOISTLUSEL

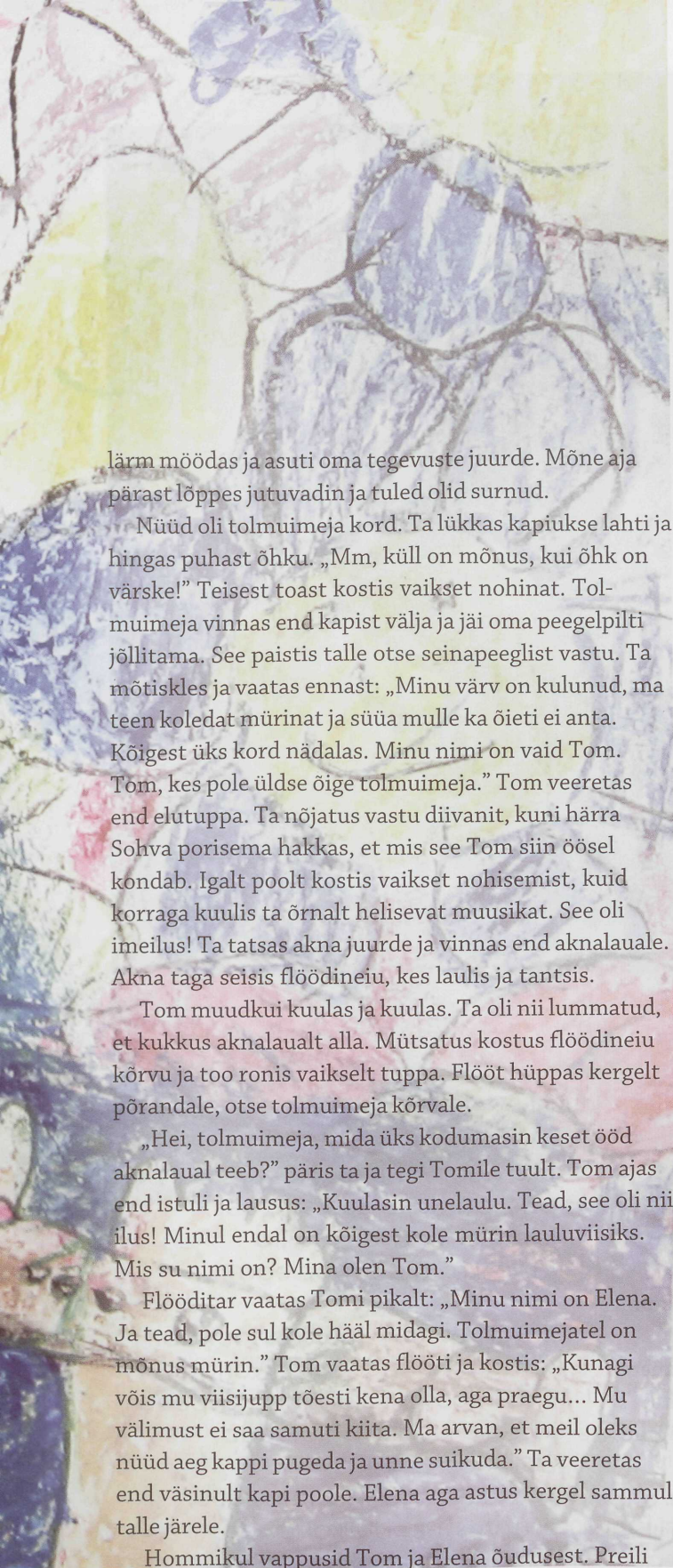
Tolmuimeja Tom

Eesti Lastekirjanduse Keskuse eriauhind

Trinity Liisa Lotta Kannus Tartu Descartes'i Lütseumi 6.a klassist

Kuulda oli valju mürinat, mis naabrid vihast keema ajas. Lapsed kükitasid nurgas, kattes kõrvu patjadega, isa oli oma töötuppa peitu pugunud, ema aga võttis tolmu, kõrvaklapid peas.

Vanad ämblikuvõrgud, mis olid pööningule jäänud, imeti helepunasesse masinasse. Ka mõned väiksemad söögijäänused ja leivaraasud sai imeja oma kõhtu. Peale pikka koristuspäeva pandi tolmuimeja kappi. Lõpuks oli

lärm möödas ja asuti oma tegevuste juurde. Mõne aja pärast lõppes jutuvadin ja tuled olid surnud.

Nüüd oli tolmuimeja kord. Ta lükkas kapiukse lahti ja hingas puhast õhku. „Mm, küll on mõnus, kui õhk on värske!” Teisest toast kostis vaikset nohinat. Tolmuimeja vinnas end kapist välja ja jäi oma peegelpilti jöllitama. See paistis talle otse seinapeeglist vastu. Ta mõtiskles ja vaatas ennast: „Minu värv on kulunud, ma teen koledat mürinat ja süüa mulle ka õieti ei anta. Kõigest üks kord nädalas. Minu nimi on vaid Tom. Tom, kes pole üldse õige tolmuimeja.” Tom veeretask end elutuppa. Ta nõjatus vastu diivanit, kuni härra Sohva porisema hakkas, et mis see Tom siin öösel kondab. Igalt poolt kostis vaikset nohisemist, kuid korraga kuulis ta õrnalt helisevat muusikat. See oli imeilus! Ta tatsas akna juurde ja vinnas end aknalauale. Akna taga seisis flöödineiu, kes laulis ja tantsis.

Tom muudkui kuulas ja kuulas. Ta oli nii lummatud, et kukkus aknalaualt alla. Mütsatus kostus flöödineiu kõrvu ja too ronis vaikselt tuppa. Flööti hüppas kergelt põrandale, otse tolmuimeja kõrvale.

„Hei, tolmuimeja, mida üks kodumasin keset ööd aknalaual teeb?” päris ta ja tegi Tomile tuult. Tom ajas end istuli ja lausus: „Kuulasin unelaulu. Tead, see oli nii ilus! Minul endal on kõigest kole mürin lauluviisiks. Mis su nimi on? Mina olen Tom.”

Flööditar vaatas Tomi pikalt: „Minu nimi on Elena. Ja tead, pole sul kole hääl midagi. Tolmuimejatel on mõnus mürin.” Tom vaatas flööti ja kostis: „Kunagi võis mu viisijupp tõesti kena olla, aga praegu... Mu välimust ei saa samuti kiita. Ma arvan, et meil oleks nüüd aeg kappi pugeda ja unne suikuda.” Ta veeretask end väsinult kapi poole. Elena aga astus kergel sammul talle järele.

Hommikul vappusid Tom ja Elena öudusest. Preili kapp hüples ringi ja kuulda oli valju muusikat. Punane tolmuimeja kukkus kapist välja ja flööti kihistas naerda. „Mis siin toimub?” päris Tom uniselt. Vaip rullis end Tomi juurde ja hüüdis rõõmsalt: „Perekond Gray sõitis minema. Nädalaks lausa, nii et maja on vaba!” Ta tatsas tagasi sinna, kust kostis mürglit. Elena aga vaatas

ringi: „Nii, Tom, meie lähme! Sa tahtsid muutuda. Praegu on selleks paras aeg.” Ta vedas Tomi ukse poole.

Elena sammus kergelt mööda tänavat ja otsis värvipoodi. Tom rühkis tema taga ja vahtis pärani silmi ringi. Ta polnud kunagi nii melukat ja kirevat elu näinud: „See on vapustav!” Elena noogutas ja viipas poe poole. „Niisiis, nüüd otsime säravpunast värvi,” ütles flöödineiu asjalikult ja astus värviriuli poole. Neil polnud kunagi nii lõbus olnud. Värvipotid lendasid mööda poodi siia-sinna. Lõpuks sattus Tomile kätte säravpunane värv ja ta ei raatsinudki seda ära panna. Elena uuris värvi igast küljest: „Jah! Võõpame su üle, rokkstaar!” Ta pritsis värvi üle Tomi. Tom mõtles sellest, mis oleks, kui temast saaks rokkstaar. See oli ta unistus. Pärast värvimist nägi tolmuimeja välja nagu uus. Ta seisis uhkelt seina ääres ja naeratas säravalt. Tema uus säravpunane kuub oli vapustavalt kena. Nad tõttasid aksessuaaride poe poole. „Ossa!” ütles Tom ja vaatas vaateaknal olevaid staariprille, mille raamid olid särased tähed ja punased kivikesed. Elena vedas säravpunase kuuega Tomi poodi ja ulatas talle prillid. Need sobisid Tomile suurepäraselt.

Mööda tänavat kõndides saatsid neid aupaklikud pilgud. Kõik jäid neid vaatama – nagu tõeline rokkstaar ja kaunitar koos. Tom arutas: „Ele, mis sa arvad, kui me teeksime bändi? Mul on päris huvitav hääl ja sul kaunis pillimäng. Me saaksime kindlasti kuulsaks.” Elena mõtles pingsalt ja ta suu tõmbus muigele. Ta pistis jooksu. Tom jõudis talle vaevalt järele. Elena peatus pillipoe ees. Ta kergitas tähendusrikkalt kulme ja pugest uksest sisse. Igalt pool kõrgusid trummid, klaverid, kitarrid, flöödid ja muud muusikariistad. Muusikainstrumentid naeratasid neile. Ele astus ühe tamburiini juurde. Ta lükkas selle tulevase rokkstaari ette. Tom vaatas pilli. Ta oli ammu igatsenud sellist mängida.

„Sädelevpunases kuues rokkstaar, meist saab bänd. Me hakkame kontserte andma. Mina mängin flööti ja tantsin, sina vuristad oma mürinaga ja taod tamburiini. Sellest tuleb lahe segu!” purskas Elena vaimustunult. Tom kallistas Elenat ja haaras tamburiini. Esimesed hääled kostsid instrumentide kõrvu. Need naeratasid julgustavalt ja hüppasid riulitelt alla.

Hetke pärast täitis kogu tänav vapustava muusikaga, eesotsas flööditar ja värske rokkstaar. Nende järel tuli terve rodu pille. Suunduti teatrimajja. Terve saal oli täis. Mõned seisis isegi püsti või nõjatusid vastu seina. Kontsert osutus ülimenekaks! Tomi unistus oli täitunud. Sellele aitasid kaasa ta sõbrad. Nii nad elasidki, lauldes ja tantsides. Kontserdid toimusid alati öösel, kuna hommikuti pidi Tom kodus olema ja põrandat nosima.

KOLM HUNDIKEST

Martin Rei Tornimäe Põhikoolist

Ükskord otsustasid kolm hunti, et lähevad kortermajja elama.

Esimene hunt elas esimesel korrusel, teine hunt teisel ja kolmas kolmandal korrusel.

Järgmisel päeval külastas esimest hunti pörsast maksuametnik. Hunt ei lasknud teda sisse, kuid pörsas murdis ukse maha. Hunt jooksis suure kiiruga teise hundi juurde. Kuid pörsas järgnes talle sinna ja seal juhtus sama lugu. Kaks hunti jooksid üles kolmanda hundi juurde, kuid pörsas tuli sinna ka neile järele.

Seekord ei saanud pörsas ust lahti, jõud oli otsas ning see uks oli rauast.

Pörsas tahtis korstna kaudu korterisse sisse saada, kuid hundid püüdsid tahmase pörsa

kinni, pesid pörsast maksuametniku seebivahuga puhtaks, andisid põsele musi ja saatsid ta koju.

Sellest ajast peale pole ükski pörsast maksuametnik neid notsusid kiusamas käinud.

JÄLGI SELJATAGUSTI!

Kristel Sibul Viluste Põhikoolist

Üks hunt – nii julge, tugev mees, püstipäi käib metsa sees, kiitmast end ei väsi ta ja kõike jälgib hoolega.

Ka jänes tihti metsas tormab ja harva ennast urus varjab. End tugevaks kui hunt ta peab ja selle peale kihla veab.

Kord keset talve juhtus see, et ristus nende kahe tee. Suurt kisklust oli oodata, kuid jänes pistis punuma.

Rõõmsaks hundi tuju muutus, kui äkki kuskilt müra kuuldus. Nüüd hunt lidub ühes jänkuga, sest jääkaru ajab teda taga.

ANETE MILLER PÕLTSAMAALT

Tere!

Mina olen Anete Miller. Mulle meeldib kirjutada jutte ja luuletusi, seetõttu tahan saada kirjanikuks. Palju inspiratsiooni saan ma raamatutest, mulle meeldib ka väga lugeda. Klassiõed-vennad kutsuvad mind naljaga raamatuhulluks. Käin Põltsamaa Ühisgümnaasiumi 5. b klassis. Minu hobid on lisaks kirjutamisele rahvatants, muusikakool, ansambel ja koor. Lisaks käin emakeele- ja matemaatikaolümpiaadidel, matemaatikavõistlusel Känguru ning lahendan Tartu Teaduskooli matemaatikavõistlust KUUBIK. Saadan mõned enda tehtud luuletused. Loodan, et ka teile meeldivad!

TALV

Lumi on jälle maas,
jõgedele, järvedele tulnud kaas.
Rändlinnud läinud ammu ju,
sest käes on talvekuu.
Vahel lõrtsi tuleb ka,
siis uisutada ei saa.
Lumemütsid peas on loodusel,
ta tunneb end seal all koduselt.
Mõnel loomal talveuni,
ta magab nii kevade tulekuni.
Lund aina sajab ja sajab,
varsti lume all on majad.

KEVAD

Päike paistab täies väes,
sest et kevad jälle käes.
Ärkavad unest loomad,
kes endale seejärel toitu lähevad tooma.
Haigeid lapsi palju,
emad on kui kaljud.
Voodist välja nad ei luba,
sellepärast kurb on tuba.
Linnud saabuvad koju,
nende laul rõõmsaks muudab tuju.
Lumehanged sulavad,
jääväljad surevad.

SUVI

Varsti käes on suvi
ning katusel istub tuvi.
Mets on roheline taas
samuti ka põlislaas.
Vesi on jälle soe,
paksudest riietest välja poe.
Suves veel palju asju on,
näiteks rohus hüppab rohukonn.
Kõike kirja panna ma ei saa,
sest enne saab paber otsa taas.

MÄNG

Maril tuli mänguisu,
koolimänguisu.
Otsis vihiku ja palli,
otsis pliiatsi ja salli,
otsis raamatu ja klotsid,
otsis isegi ka mütsi.
Lõpuks otsis õpilased,
istuvad seal kolmes reas,
kõigil naerunäod on peas.
Mari õpetama hakkab
mängukarudele matat.

Suur segadus vampiiri ja muumia osavõtul

Markus Saksatamm

Mauri ja Liisu läksid vanaisale külla. Tegelikult oli see küll vaid Liisu vanaisa, aga ka Mauri kutsus teda selle nimega.

Vanaisa elas suures maamajas, kus ka südasuvel oli jahe ja hämar. Lapsed jätsid jalgrattad kuuri nurga taha ning astusid majja.

Vanaisa röömustas ja tõttas kärmelt poodi. Kommi jaksavat ta ikka ise tuua, tõrjus ta külaliste abipakkumise väarikalt tagasi.

„Ega te üksi kartma ei hakka?” küsis ta lahkudes.

„Ei hakka!” turtsatas Liisu puudutatult. Ka Mauri tundis, kuidas ta kõrvad pahameelest tulitama löövad.

„Kuule, miks su vanaisa sedasi küsis?” päris Mauri, kui nad olid kahekesi jäänud.

„Ah, niisama,” arvas Liisu. „Vanad inimesed on väheke veidrad.”

Korraga kõlas vanaisa magamistoast imelik kääksatus.

„Mis see oli?” Mauri vaatas pingsalt hämarusse, kuid näha ei olnud midagi. Siis ta lausus: „Tead, ühes filmis juhtus samamoodi.”

„Ja mis edasi sai?” küsis Liisu katkeval häälel.

„Algul oli kääksatus, siis kõlas jube muusika ning pimedast nurgast hiilis välja vampiir.”

Mõlemad kuulatasid hetke. Ja tõepoolest: kostis vaikset muusikat. See ei olnud küll eriti jube, aga siiski...

„Vampiiri vastu aitab küüslauk,” sosistas Mauri.

Liisu kohmitses veidi kapis ja siis riulitel. Midagi kukkus põrandale ja läks klirinal katki.

„Ma leidsin ainult ühe konservi,” teatas tüdruk. „See on räim tomatis. Ei tea kas selle sees on küüslauku?”

„Lõhn on küll hirmus,” arvas Mauri. Ühtäkki kostis vaikne vile.

„Kas kuuled?” sosistas Liisu. „Vampiir vilistab. Annab kambajõmmidele märku.”

„Vampiiridel ei ole mingeid kambajõmme. Või kui siis...”

„On see muumia,” lõpetas Liisu poisi lause. „Taevas, see veel puudus.”

Nüüd kostis suletud ukse tagant tasast jutuvada. Lapsed kikitasisid kõrvu.

„Näe, muumia tuligi vile peale kohale,” ütles Liisu. „Kuule, mis muumiate vastu aitab?”

„Ma ei tea. Vist iidsed egiptuse palved.”

„Kas sa oskad egiptuse palveid?”

„Ei oska,” tunnistas Mauri. „Ma oskan ainult inglise keeles kümneni lugeda. Aga sellest ei ole vist suuremat abi.”

Liisu arvas niisamuti. Inglise keel jääb mummia vastu kahtlemata nõrgaks. Vene keelest oleks ehk rohkem tolku, aga paraku ei osanud seda kumbki lastest.

Sel süngel hetkel jõudis koju vanaisa. Lastes tärkas viimane habras lootuskiir.

Liisu kisas: „Vaa-naa-iisa! Kas sa vene keelt räägid?”

„Mida? Mis juhtus?” ehmus vanaisa. „Kas maja põleb või?”

„Loe ruttu vene keeles kümneni?”

Vanaisa oli nii heitunud, et asuski numbreid lugema: „Odin, tva, tri... Mis juhtus?”

„Su toas on mummia!”

Vanaisa lõpetas numbrite lugemise hooilt. Siis tõi ta kuuldavale ühe sootuks teistsuguse sõna. See oli küll selges eesti keeles, aga see eest säärane, et oleks ka terve mummiate armee taganema löönud.

„No vaatame, kus see teie mummia siis on,” ütles vanaisa, kui oli kraanist külma vett joonud ja veidi rahunenud. Ta astus uljal sammul magamistuppa. Hetked venisid piinavas ootuses.

„Va...vanaisa?” hüüdis Liisu arglikult. Too ilmus taas nähtavale.

„Aga me kuulsime ju häält.” Mauri kortsutas kulmu.

„Ma unustasin,” seletas vanaisa muheledes, „et jätsin televiisori mängima. Nii on lood, tondikütid!”

Kõik kolm puhkesid naerma.

„Muuseas, naer on just see, mida vampiirid ja muumiad üle kõige kardavad,” lausus vanaisa lõpetuseks. „Eks proovige mõnikord järele.”

KAIBITSKEM LABIPSI!

Leelo Tungal

Tegelased:

Tähtis tädi

Kõige tähtsam onu

Bibilandi tähtis tädi

Tõlk

Õpetaja

Juku

Juuli

Kevin

Kätlin

Veel mõned lapsed

Lava kujutab endast koosolekusaali, mille vasakusse külge on üles pandud kõnepult, presiidiumilaud ja 4 tooli esinejatele. Paremal pool on tühjad tooli- või pingiread. Seinal loosungid „Kaitskem lapsi igavuse eest!” ja „Kaibitskem labipsi ibigavubise eebiist!” Nende alla on paigutatud laste joonistused.

ÕPETAJA (tuleb saali, õpilased sabas): No nii, lapsed, jõudsimegi õnneks õigeks ajaks kohale! (Lapsed (käivad saalis ringi, uurivad kõike.)

JUULI: Oi, kui uhke saal! Siin võis omal ajal isegi Kalevipoeg istuda...

JUKU: Jah, kui ta just parajasti ei maganud! Jajaa, Kalevipoeg oli meistermagaja – lugege ise eepost, kui ei usu.

KEVIN (teistest väiksem, haigutades): Mina olen ka nagu Kalevipoeg – uni tükib praegugi peale!

KÄTLIN: Minule ka! Ega ikka naljaasi ole hommikul kell viis üles tõusta ja pärast veel kolm tundi bussis loksuda!

ÕPETAJA: Muidugi, muidugi. Aga ega iga päev ikka pealinna sõideta – ja veel tähtsate autasude järele...

JUKU: Nii uhkes saalis antakse auhinnaks kindlasti arvuti... või iPod või midagi taolist.

ÕPETAJA: Mis sa nüüd, Juku – tähtis pole auhinna suurus, vaid au ja kuulsus!

JUULI: Me oleme siin nagu suured asjamehed! Kõige tähtsamad onud ja tädid ise pidid meid vastu võtma!

ÕPETAJA: Ja mitte ainult kohalikud, vaid ka välismaised – Bibilandi esindajad.

KEVIN: Oi, kas Pipi ka tuleb?

ÕPETAJA: Oh sind küll, Kevin – Pipi ei ela Bibilandis, vaid Rootsis! Bibiland on suur ja võimas maa... Kätlin, kuhu sa lähed?

KÄTLIN: Oleks vaja WC-sse minna...

ÕPETAJA: Kannata ära, kohe hakkab tseremoonia pihta! Juku, sina istu nüüd korralikult toolile, ja teie ka, Juuli ja Kevin! Võtke ennast kokku. Ma kuulen tähtsaid häält.

Saabuvad Tähtis Tädi, Kõige Tähtsam Onu, Bibilandi Tähtis Tädi ja Tõlk, kaasas paksud raamatud, mis asetatakse presiidiumilauale. Kõik peale Tähtsa Tädi istuvad laua taha.

ÕPETAJA: Lapsed, püsti! Plakustame kõik koos!

LAPSED (plakutavad energiliselt).

TÄHTIS TÄDI (armulikult pead noogutades): Ma tänan! Palun istuge! (Läheb kõnepulti.) Austatud daamid ja härrad!

Lugupeetud lapsed! Me oleme siia kokku tulnud, et panna punkt kampaaniale „Kaitskem lapsi igavuse eest!”

BIBILANDI TÄDI (pahaselt): Mibis? Vabibandust, mabii eibii mõibista mibidagi...

TÄHTIS TÄDI: Oi, vabandust! Ma palun tõlgil tööle hakata!

TÖLK: Kohe! Aubistatud daabiimid ja häbirrad! Lubigupibiitunud labipsed! Mebiie obileme sibiia kobikku tubilnud, ebit pabinna pubinkt kabimpaaniale „Kaibitskem labipsi ibigabivuse ebiist!”

TÄHTIS TÄDI: Kõigepealt annan sõna kampaania patroonile – kõige tähtsamale onule!

TÖLK: Kõigepealt abinnan sõbina kabimpaania pabitroonile – kõbige täbihtsamale obinule.

KÕIGE TÄHTSAM ONU (*läheb kõnepulti, kaasas paberipatsakas, mida lappab mõnda aega, leidmata kõne algust, lõpuks kohendab prille ja alustab*): Tervitan kõiki kaaskodanikke, kes kogu hingest võitlevad hommikust õhtuni, nii-öelda kakskümmend neli tundi päevas, selle eest, et lastel poleks igav.

TÖLK (*kordab kõike pi-keeles, ainult et seekord otse Bibilandi tädi kōrva sisse*): Tebirvitan kõibiki kaabiiskobidanikke...

KEVIN (*haigutab häälekalt*): Õpetaja, kas see kestab veel kaua? Mul on kõht tühi! Igav ka...

TÄHTIS TÄDI: Tss! Vaikust!

KÕIGE TÄHTSAM ONU: Oleme kuu jooksul korraldanud kaheksa konverentsi, kaheksa nõupidamist ja kakskümmend kaheksa kõnekoosolekut laste hüvanaguks ja laste osavõtul...

KÄTLIN (*valju sosinaga*): Õpetaja, ma tahaks ikka väga WC-sse!

TÄHTIS TÄDI: Tss! Palun mitte segada! Laste käekäik on tähtis teema!

KÕIGE TÄHTSAM ONU: Kahjuks pean ma oma kahetunnilist ettekannet kärpima, kuna peatselt on algamas laste igavuse peletamisele pühendatud bankett. Rõhutan veel kord: võitlus igavusega peab jõudma kõigi lasteni – alates imikust ja lõpetades üliõpilastega! Elagu lapsed, elu oied!

TÖLK (*valju sosinaga*): Ebilagu labipsed, ebilu õibied! (*Tädid-onud plaksutavad.*)

ÕPETAJA: Lapsed, aplaus! (*Lapsed plaksutavad loiult.*)

KEVIN (*on vahepeal tukkuma jäänud, ehmub ärkvele*): Mis, kas juba äratus?

JUKU: Kas nüüd hakkab auhindade jagamine?

KÄTLIN: Õpetaja, kas nüüd saab WC-sse minna?

JUULI: Ma tahaks juua!

TÄHTIS TÄDI: Vaikust, vaikust! (*Presiidiumi poole.*) Ja nüüd saab sõna meie kallislüüaline, Tähtis Tädi Bibilandist, kes on kogu oma elu pühendanud laste igavusega võitlemisele. (*Võtab paberilehe, loeb püüdlilikult pi-keeles.*) Pabilun, probiua! Tebire tubilemast!

(*Kõik plaksutavad.*)

BIBILANDI TÄDI: Tebire, labipsed! (*Kui keegi ei tee välja, käsutab Tõlki.*) Tõbilkige obimeti, labipsukesed oobiitavad!

TÖLK: Tere, lapsed!

ÕPETAJA (*müksab Jukat ja Juulit, hüüab koos nendega peaaegu reipalt*): Tere!

BIBILANDI TÄDI: Mibina obilen kobigu obima ebilu sõbidinud labiste ibigabivuse vabistu. Kuibii mibina obima tööbiid abilustasin, kubirtis sabida probitsenti labistest, ebit neibiil obin ibigav. Pābirast kobilmeaabiistasi ibigapäevivaseid kobinverebintse rääbiikis ibigavusest veebiil kübimme probitsenti. Jabii nüübiid eibii obile Bibilabindis übihtki labist, kebis jubilgeks ibigavusest rääbiikida!

TÖLK: Bibilandi Tähtis Tädi ütles, et ta on eluaeg sõdinud laste igavuse vastu ja kui ta oma tööd alustas, kurtis seal 100 % lastest igavuse üle, pärast kolmeaastasi igapäevaseid konverentse rääkis igavusest veel kümme protsenti, ja nüüd ei julge ükski Bibilandi laps igavuse kohta suudki lahti teha.

BIBILANDI TÄDI: Koobiistasin obima kobinverebintside mabiterjalidest raabiimatu, mibis obingi teibie suubiire joobiinistusvõibistluse aubihibindadeks. Kabis pobile ibilus übillatus, ebiks obile?

TÖLK: Bibilandi Tähtis tädi koostas oma konverentside materjalidest raamatu, mis ongi teie suure joonistusvõistluse auhinnaks. Kas pole ilus üllatus, eks ole?

Küsimusele ei vasta keegi. Publiku seas on maad võtnud sügav uni – magavad nii lapsed kui ka Õpetaja.

BIBILANDI TÄDI (*tõstab ühe kopsaka kõite kõrgele, loeb ilmekalt pealkirja*): „Kaibitskem labipsi ibigavuse eebiist!”

TÖLK (*tuimal häälel*): „Kaitskem lapsi igavuse eest!”

JUKU (*norsatab valjult, kuna teised magavad rahumeeli edasi*).

BIBILANDI TÄDI (*fanaatilise hooga, iseenda häälest rõõmu tundes*): Ebilagu labipsed, mabiha ibigavus! Hubirraa, hubirraa!

TÄHTIS TÄDI, TÄHTIS ONU ja TÖLK (*plaksutavad koos temaga, hüüavad valjusti*): Hurraa! Hurraa!

LAPSED ja ÕPETAJA (*pööravad istmetel tukkudes teist külge, Juku norsatab veel kord, kuid keegi ei ärka*).

KÄTLIN (*läbi une*): Kas nüüd tohib WC-sse minna? *Presiidiumis olivad vaatavad üksteisele otsa, laiutavad käsi.*

KÕIGE TÄHTSAM ONU: Näib, et meil tuleb veel kümneid ja kümneid igavuse vastaseid konverentse korraldada...

Eesriie.

RAUDMEHE PÜKSID

Tarmo Vaarmets

Raudmehe püksid nõuavad ekstra trakse – selliseid, mis hoiavad raudraskeid pükse. Raudmehe püksid vajavad super triikrauda – sellist, mis vajutab viigid ka rauda. Raudmehe püksid omavad suuri taskuid – selliseid, mis kannavad raudnaelte raskust. Raudmehe püksid tahavad tugevaid nõope – selliseid, mis taluvad vasara lööke. Raudmees ei karda raudnõgest, raudrohtu: raudpükste sees pole tal vähimatki ohtu.

VÕLUSALL

Arvi Uus

Õues sadas valget lund,
lumehaldjast nägid und:
haiged väike Jaanus, Mall,
kurk neil valus,kaelas sall.

Haldjas kõndis lumelinnas,
käes tal hõbedane kinnas.
Taskust võttis võlupalle –
rohelisi, kuldseid, halle.

Nii kui maha kukkus pall,
kasvas sellest võlusall.
See, kes üles korjas salli,
terveks sai, ja haldjalt kallil!

YES, YOU!

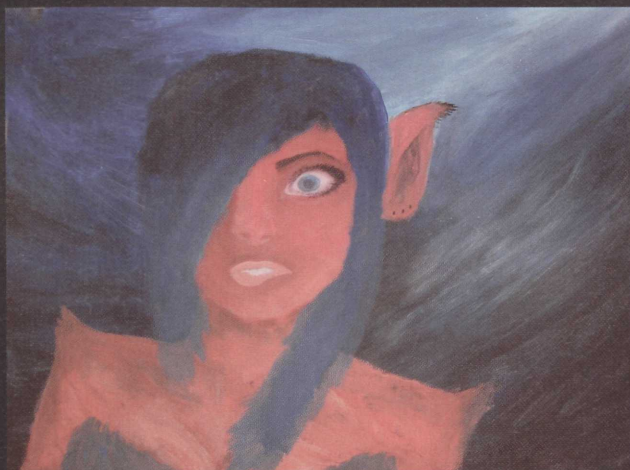
Karmen Pöder Kalmetu Põhikoolist

Läksin autoga poodi
tšekkima viimast moodi.
Poes oli Madonna pluus,
kommike mul lutsub suus.
Mustangi teksad mingil totalsil jalas,
mõtlen kohe:
see eit on mölakas.
Nike on moest läinud,
Adidast pole kellelgi seljas näinud.
Mu poiss nii stiilselt riides,
ma häbenedes ennast peeglist piidlen.
Ma ikka Seppälä riietega rokin,
jalas uued Cropsi sokid.
Mu juuksed puhmas ja lökkis,
kaltsukast saadud vöö vaid 1 euro maksis.

ARTE GÜMNAASIUMI ÕPILASTÖÖDE NÄITUSELT „PILGUD JA VAATED”

GALERII

Birgit Tikk

Evelin Oll

Rivo Kasemets

Vanessa Rihma

Johanna Vaida

Internetist vaata THK Lastegalerii näituste kohta: www.kullo.ee

MAGUN võrsus Aphrodite pisaratest

Mai Zernask

Magun on tavaline umbrohi aedades ning punab või lillatab külavaheteede servades ja põlluveertel.

Laupäeva pärastlõuna lõhnas isuäratavalt kaneeli- ja moonirullide järgi, sest Juulimemm küpsetas nädalalõpuks saiakesi. Nähka tõmbas heast-paremast nina-sõõrmed täis ning seadis end saiakesi maiustama.

„Juulimemm, mis need mustad täpikesed siin saia peal on?” uudistas Nähka

„Need on mooniseemned. Las saiad saavad valmis, siis räägin sulle moonidest ehk magunatest pikemalt,” sai ta vastuseks.

Ja õige pea pajataski memm Nähkale:

„Maguna ehk mooni seemneid kasutatakse kokan-

duses juba ammu. Nimi „magun” on vana, arvatakse, et selle algupäränd on venekeelne *mak*, meile suupärasem moon on tulnud saksakeelsest sõnast *Mohn*. *Papaver*, ladina keelne nimetus, mida kasutati Roomas, *pappu*, oli laste pudi; mooniseemneid segati laste pudrusse, et nad paremini magaksid.

Maailmas tuntakse 80 magunaliiki, mis levivad peamiselt Euroopas ja Aasias, aga ka Lõuna-Aafrikas ja Põhja-Ameerikas. Kõige tuntum neist on **unimagun**, mis on väga vana kultuurtaim Vahemere kallastelt. Tema liht- ja täidisõied on valkjad kuni roosakas-

violetjad. Eestis kasvatatakse unimagunat kultuur-
taimena, kuid ta võib vahel ka metsistuda. Kogu taim
on sinakashall. Õitseb juunis-juulis. Valminud kupar
muutub pruunikaks, avaneb ülevalt ja puistab sealt
seemned välja. Seemneid kasutatakse pagaritööstuses.
Ilupeenardel kasvatatakse mitmeid sorte, mis palju-
nevad põhiliselt isekülvi teel. Teine tuntud moon on
kukemagun, mis kasvab ka meie põldudel, kruusa-
aukudes ja söötidel, õied on tal helepunased, tumedate
laikudega kroonlehtede alusel, poolteistsada tolmukat
annavad kokku 2,5 miljonit õietolmutera. Eestis leidub
neid harva, enamasti Põhja- ja Lääne-Eestis. Kukema-

oopiumi ka hindudele ja hiinlastele, kes kasutavad seda
armurohuna, mürgi ja vastumürgina. Umbes 900. aastal
hakkasid oopiumi suitsetama islamiusulised, kuna
nende usk keelab veini ja piiritusel põhinevate jookide
kasutamise.

„Mis see oopium on?” tahtis Nähka täpsemalt teada.

„Oopiumiks nimetatakse unimaguna kuivatatud
piimmahla, mida saadakse kasvueelne kupardesse erilise
noa abil tehtud lõigetest. Keskajal oli oopium üks
olulisemaid ravimeid. Seda kasutati unerohu ja valu-
vaigistina. Oopiumi tähtsaim koostisosa on morfiin ja
see tekitab eufooriatunde. Seepärast narkosõltlased

Nimi „magun“ on vana, arvatakse, et
selle algupärane on venekeelne *mak*,
meile suupärasem moon on tulnud
saksakeelsest sõnast *Mohn*. *Papaver*,
ladina keelne nimetus, mida kasutati
Roomas, *pappu*, oli laste pudri; mooni-
seemneid segati laste pudrusse,
et nad paremini magaksid.

gun pole kohalik liik, ta on sattunud siia nii kultuurist
metsistununa kui ka juhutulnukana. Kultuursortidel on
õied mitmevärvilised: punased, roosad, valged, kreem-
jad. Kaunist vaatepilti viljapõllul säravatest mooni-
õitest tasub meie suvest pikka talve kaasa võtta küll!

„Need moonid on nii huvitavad taimed, räägi veel
neist!” nurus Nähka moonirulli mugides.

„Moon ehk magun on juba väga kaua aega tuntud
taim,” jutustas memm. „Vanas Kreekas ja Roomas oli
magun pühendatud mitmele jumalale. Ta olevat võrsu-
nud Aphrodite pisaratest, mida see valas, kui sai teada
oma kalli Adonise hukkimisest. Magunat peeti une-
jumal Hynnose ja selle kaksikvenna, surmajumal
Thanatose lahutamatuks kaaslaseks. Unejumalat on
pildidel ikka kujutatud lamava või istuva noorukina, kes
hoiab käes moonikupraid. Ka ööjumalannat kujutati
ümbritsetuna moonivanikutest. Araablased, roomlased
ja kreeklased kasutasid unimaguna kupraid rahustina
juba enne 4. sajandit eKr. Araablased tutvustasid

seda nii väga soovivadki, kahjuks aga tekivad eufooria
järel masendus- ja maaniahood, ning surmav annus on
juba 300 mg.

Kes esimesena avastas maguna narkootilise toime ja
hakkas taimest piimmahla nõrutama, selle kohta
andmed puuduvad. On teada, et magunatest valmis-
tatud unerohi oli tuttav ka vanadele egiptlastele ja
Niiluse kallastel kasvatati massiliselt unimagunat.

Oopiumi ja sellest sünteesitud kofeiini, papaveriini,
morfiini kasutatakse laialdaselt tänapäeva meditsiinis,
kuid see on kõikjal väga rangelt reglementeeritud.
Morfiin sünteesiti 1804.

aastal, üheaegselt Saksa- ja Prantsusmaal. Seda
süstitakse haigetele piinavate valude vaigistamiseks.”

„Oi, kas minust saab nüüd ka sõltlane?” kokkus
Nähka.

„Moonirulli oma küll, aga mitte narkar, sest minu
mooniseemned ei tekita sõltuvust,” selgitas muhelev
Juulimemm.

SABATIHAANE

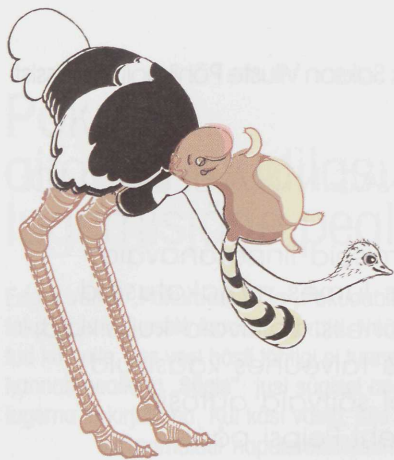
Peep Veedla

Kui lindude väljanägemist salapärase „nunnumeetriga” mõõta, lööks sabatihane kindlasti selle aparadi näidu põhja. Tavaliselt on just linnu- ja loomalapsed need, kes eriti „nunnud” välja näevad, kuid sabatihase näost ei kao nunnu ilme ka täiskasvanuna. Imepisike must nokk ja säravmustad silmad valges ümmarguses näokeses mõjuvad hurmavalt. Ja kogu sabatihase roosakas keha mõjub pehme ümara sulepillina, mis varre otsa torgatud. Varre rolli mängib sabatihase hiigelpikk saba, mis vaat et pikemgi kui keha koos peaga kokku.

Kui nüüd veel lisada, et kogu seda toredust demonstreerib sabatihane meile meelsasti, tundub kõik liiga ilus. Tõsi ta on, et sabatihane inimest eriti ei pelga, laseb end paari meetri kauguselt imetleda küll... kuid

koduaeda satub ta harva. Sabatihaste kohtamiseks tuleb ette võtta jalutuskäik või suusaretk metsa. Ennekõike on lootust neid armsakesi kohata tiheda alusmetsaga leht- ja segametsades. Aga talvel on sabatihaste salgad liikuvad, moodustavad segasalku teiste tihastega ning nii satuvad teinekord ka lagedamale maastikule ja aedlinnaedessegi. Vaja siis vaid nende liikumistrajektorile sattuda. Kel linnuhääled selged, kuuleb sabatihased juba eemalt ära iseloomulike kutsehääletsuste järgi: kare *tserrrrt* ja imepeenike *sii-sii-sii*.

Märtsis on tihaste talvised salgad veel liikvel. Kui sabatihased koduaeda peaksid sattuma, võivad nad toitmisplatsil huvi tunda vaid peki- või rasvatüki vastu, sihvkad neid ei eruta. Oma pisikeses nokaga ei saaks nad

Kel linnuhääled selged,
kuuleb sapatihased juba
eemalt ära iseloomulike
kutsehääliitsuste järgi: kare
tserrrt ja imepeenike sii-sii-sii.

seemnetest jagugi, aga taimetoit neid ei huvita ka. Lihatoidule truude linnukestena on neil talvel eriti raske. Õnneks pole kevad enam kaugel ning juba märtsi lõpus läheb kergemaks. Siis hakkavad ka nende hulgas lagunema ning paarid siirduvad pesitsuspaiku otsima. Kuna sapatihasel näevad mõlemad sugupooled ühesugused välja, võib vaid oletada, kumb on kumb. Küllap see ikka õrnem pool on, kes nüüd hoolega puidpõõsaid uurima hakkab ning sobiva pesapuu välja valib. Äravahetamiseni sarnane ning sama armsa väljanägemisega perekonnapea saadab kaasat neil tähtsail toimingutel ning kui läheb pesaehituseks, on ta igati abiks.

Peale seda, kui olen sapatihase väljanägemise taevani kiitnud, on lausa imelik hakata rääkima, et sapatihase pesa on metsa kauneim ja mõnusaim, aga nii see tõesti on! Olgu see ehitatud kasele, lepale või kuusele, alati on pesa samblast ja ämblikuvõrgust ehitatud ovaalne pallike, millel lennuava ülemises osas ühel küljel. Väljast kaunistab sapatihane pesa alati puusamblike ja kasetohulibledega, sisevooderduses kasutab aga lausa tuhandeid udusulekesi (kuni paar-kolm tuhat)! Kogu see põhjalik ehitustöö võtab sapatihasepaaril aega umbes kolm nädalat ning kui millegipärast pesitsemine peaks ebaõnnestuma, siis teist korda linnukesed endas enam jõudu ei leia, et uus pesa ehitada. Kuna aga tegemist on läbinisti positiivse linnuliigiga, lähevad ebaõnnestunud paarid appi naabritele, kellel on kõik hästi kulgenud ning kuni tosin poega vaja toita. Nii võibki juhtuda, et üht sapatihasepesakonda toidab paar-kolm paari vanemaid. Nii on tihaselastel lusti palju, kõht alati täis ning varsti jääb kodus kitsaks. Pesa kipub siit-sealt rebenema, kuid see on väga hea, sest rebenenud augukestest on mõnus oma pikk saba välja pista. Nii võib lõpuks paarinädalaste poegade pesa välja näha nagu hiiglaslik nõelapadi.

Aga kolmandal nädalal on sapatihaselapsed juba piisavalt suured, et pesast lahkuda ning asuda ümbrusega tutvuma. Kokku hoitakse veel kaua ja ööbitakse kül-

külje kõrval kusagil oksakesel. Koos võetakse ette ka reis lõuna suunas või kui jäädakse paikseks, siis ikka koos. Pole ühtki teist linnuliiki meie faunast kõrvale panna, kellel oleks nii tugev ühtekuuluvustunne kui sapatihaste paaridel ja pesakondadel. Seda on tähele pannud linnurõngastajad, kelle võrkudesse sattunud sapatihase juurde tuleb kogu salk ning, suutmata pereliiget aidata, jäävad kõik lõksu. Saavad seeläbi kõik ühesugused rõngad ka jalgade ümber ning lendavad koos edasi.

Kas teadsite, et nii ilus, armas ja tubli linnuke meie läheduses elab? Temaga tasub kindlasti tutvust teha,

Fotod: Leili Roosak

Elise Jõepera Pärnu Kunstide Majast

Carl-Erik Sakson Viluste Põhikooli 8. klassist

EILE NÄGIN MA EESTIMAAD:

sulalumiseid linnatänavaid,
paksus lumes majakatuseid,
tumerohelisi vaikivaid kuusikuid,
raagus talveunes kaasikuid,
jääteel sõitvaid autosid,
kalamehi Peipsi pääl
ja värskeid kalu jää pääl.

14. märtsil, luuletaja Kristjan Jaak Petersoni sünniaastapäeval, on Eestimaal juba alates 1996. aastast tähistatud emakeelepäeva. Mõte oma armsale emakeelele selline tore pidupäev korraldada tekkis Ida-Virumaal, Sondas elanud-töötanud õpetajal **Meinhard Laksil** juba mitu aastat varem. Õpetaja Laksi ei ole enam elavate seas, kuid 1999. aastast alates tähistame tema poolt algatatud emakeelepäeva juba riikliku pühana.

KUIDAS TÄHED TÜLLI LÄKSID

Gerli Mai Sulp Tartu Raatuse Gümnaasiumist

Elas kord üks tüdruk, kelle nimi oli Triinu. Ta oli seitsme aastane ja käis esimeses klassis. Ühes eesti keele tunnis pidid Triinu ja tema klassikaaslased kirjutama etteütlust. Eesti keele õpetajal Liisa Pohlal tuli Triinu töö alla kirjutada suur ja punane 2, kuna tema õigekiri oli väga vale ja kole.

Kui Triinu koju jõudis, viskas ta oma vihiku vihaselt nurka. Selle peale ärkasid aga vihikus olnud tähed üles. „Vaata, kui lopergune sa oled!” ütles P-täht O-le. „Vaata ennast! Ise oled kõver nagu kreeka E,” vastas seepeale O vihaselt. „Aga mina olen kõige ilusamini kirjutatud täht!” kiitis A ennast taevani. „Šššš, mina olen ikka sinust palju ilusam, A!” ütles S. „Mina olen tähestikus kõige esimene täht ja see tähendab seda, et mina olen kõige tähtsam,” muutus A närviliseks.

„Aga mulle tundub, kallid daamid, et see, kes on tähestikus ees või see, kes on enda arvates kõige kaunim, polegi tähtis. Triinu sai kahe teie kõigi nelja pärast. A, O, P ja S – te näete kõik välja nagu sipelgad väikeses pesas,” ütles I-täht. E aga vastas: „Vaata ennast, I, sa oled ju täiesti kõver!” „Ei, vaata paremini, mina olen ilus, pikk ja sirge,” uhkustas I vastu.

Tähed vaidlesid ja vaidlesid. Nad vaidleksid veel tänaseni, kuid Triinu otsustas selle suure ja punase kahe ära parandada. Seekord ta lausa maalís neid tähti ja sai hindeks ilusa suure 5. Pärast seda juhtumit tähed enam ei tülitsevad. Nad said aru, et kõik tähed on ilusad ning vajalikud.

Brit Paju Tallinna 32. Keskkooli 4.a klassist

LUGEMINE

On maailmas palju raamatuid,
kuid on ka palju saamatuid,
kes ei taha lugeda,
vaid tahab teki alla pugeda.
Kes õpib pähe,
see hukka ei lähe.
Kui raamatuid palju,
tead ka naljakaid nalju.
Kes lugemist ei oska,
ei saa seda osta!

Brigitta Luik Viljandist

MULLE MEELDIB

Mulle meeldib teha nalja,
vahel joon üksi kalja.
Mulle meeldib näha päikest,
kardan aga hirmsalt äikest.
Mulle meeldib oma ema,
minu arust on ta kena.
Mulle meeldib oma isa,
vahel ainult teeb ta kisa.
Mulle meeldib joonistada,
suvist loodust pildistada.
Mulle meeldib jäätist süüa.
Kedagi ei tohi lüüa!
Mulle meeldib eesti keel,
sellest mul on hea meel!

Pokud aitavad mudilasi lugemisjärje peale

Edgar Valteri „Pokuraamat“ ja „Pokuaabits“ on teadagi maiuspalaks igale väikesele loodusesõbrale. Nüüd on ilmunud tööraamatud ka neile, kes veel hästi tähtigi ei tunne. Esimene raamat kannab pealkirja „Sügis“: just sügisel on parim aeg õppida lugema ja kirjutama. Kui käsi väsib, siis on paras aeg otsida tööraamatust nuputamisesülesandeid. Tööraamat „Talv“

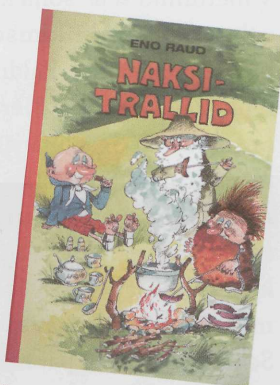
jätkab õpetamist täie hooga ning pakub rohkesti mõtteid ka näputööks. Lisaks Edgar Valteri illustatsioonidele on tööraamatuisse pilte

joonistanud ka Liina Tuuling. Mõlema kirjastuse Elmatar kaudu ilmunud raamatu koostajad on Kaie Kubri ja Thea Simmermann.

Naksitrallid jälle tagasi!

Veel teinegi Edgar Valteri piltidega raamat jõudis trükilõhnalisena raamatulehtidele. Eno Raua „Naksitrallid“ kuulusid juba teie emade-isade lugemislauale, kuid küllap on tänaseks ajahammas juba nüüdseks nende köidete kallal oma töö teinud. Et naksitrallid ei jääks ainult mahlapakkide kaunistajateks, selle eest kandis hoolt kirjastus Tänapäev, kes pani taas kenade kaante vahele „Naksitrallide“ esimese ja teise raamatu. Kingpool, Sammalhabe ja Muhv otsivad uusi lugejatest sõpru!

Suvi ja seitsmepenikoormasaapad

Kirjastus Tänapäev jätkab mullusel lastejutuvõistlusel silma paistnud tööde avaldamist. Kadri Pettai jutustus „Kaarina ja võluvärgid“ pajatab loo pealt-näha tavalisest eesti perest, kus kasvab kaks tüdrukut ja üks pisipoiss. Õige pea aga selgub, et tegu on üsnagi ebatavalise perega: nimelt on Tartus elaval vanaemal väheke võlurivõimeid ja lisaks kõigele veel seitsmepenikoormasaapad ning nähtamatuks tegev keep. Missugune laps ei tahaks võlukraami oma nahal järele proovida? Nii algavadki Kaarina, Heleni ja Oskari suveseiklused, mida ilmestab lõbusate piltidega kunstnik Epp Ollino.

JÄRJEHOIDJA

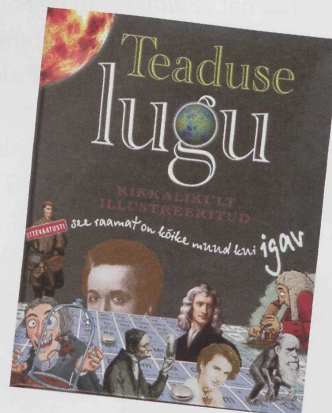
Rüütliromaan koolipingis

Saksa kirjanik Jochen Till pajatab oma raamatus „Charlie + Leo“ lõbusa, kuid samas ka südamliku loo poisist, kellele üle kõige meeldib koomikseid joonistada. Ühel päeval saabub Charlie klassi uus õpilane Leonie, kes erineb teistest tüdrukutest nii välimuse kui ka käitumise poolest – vähemalt nii tundub see poisile, kes tunneb end äkki läbi ja lõhki armununa. Kui Charlie' l õnnestub välja uurida tüdruku meiliaadress, asub ta Leonie'd ehk Leod pommitama koolielu kajastavate koomiksiga. Koolielu aga pole kuigi roosiline, sest end klassi printsessiks pidav Antoinette püüab Leo elu päris põrguks teha. Kes jääb klassisõjas peale, seda lugege juba kirjastuse Avita kaudu ilmunud raamatust. Jutule toetaks Charlie' paremaks käeks olev kunstnik Zapf, tänu kellele on raamat lahedaid koomikseid täis.

Praegustele koolilastele, tulevastele teadlastele

Inimesi on alati huvitanud leiutamine. Huvitav, mismoodi elati siis, kui polnud veel leiutatud ei teleskoopi ega baromeetrit, telefonist rääkimata? Kui tahad teada, millal ja kuidas miski asi leiutati või mõni füüsikaseadus avastati, siis võta kätte kirjastuses Avita ilmunud Jack Challoneri „Teaduse ajalugu“. Raamat on mõeldud lastele, kes tahavad kõike teada, ning Dave Smithi humoorikad illustatsioonid aitavad silme ette manada nii kaugaid aegu kui ka tänapäevaseid teaduslikke avastusi.

PALDISKI GÜMNAASIUMIS

Maire Sirel, tervisepsühholoog

Vaade merele otse kooli aknast. Huvitav teada, kas just Paldiski Gümnaasium on meie mereriigis **merele kõige lähemal** asetsev kool? Koolitrepilt on **Läänemere** lainete ja veteväljani vaid paar-kolmsada meetrit maad. Lääne- ehk **Balti mere** järgi on ka linn endale nime saanud. Baltiiski Port (Balti Sadam) oli nimeks 250 aastat tagasi. Aastal **1933** ehk 80 aasta eest sai see imepärane paik **Pakri poolsaarel** varjulise **Pakri lahe kaldal** nimeks **Paldiski**. Sügav laht (suurim sügavus üle 40 meetri), mis püsib talviti **jäävaba**, ongi see „maiuspala”, mis meelitanud kohale vallutajaid ja valitsejaid – rajama merekindlust, ehitama sõjasadamat, sõjalaevastikule baasi. Sellega seonduvalt on poolsaart uudistamas käinud **Vene tsaarid ja Saksa keiser**. Kooli ja mere vahele jäävad mäed ja vallikraavid – nüüdseni nähtav jälg sõjakindlusest, tsaar Peeter I ühest teostamata jäänud hiigelprojektist.

Pank panga kõrval. Küsimus mõistatusena: kus on pank, milles rahaasju ei aeta? Mõistagi Pakri poolsaarel! Seal on vähemalt **5 panka**: Paldiski, Uuga, Pakri, Leetse ja Lahepere pank. **Pankrannik** ääristab Pakri poolsaart katkematu müürina. Pankranniku eri osi on hakatud nimetama **pankadeks** ja neis on „hoiul” **kivimikihid Maa kaugest minevikust**. Geoloog **Tõnis Saadre** raamat „Paldiski” on hea teejuht, kui pangaseina seirates viia pilk sadade aastamiljonite tagusesse aega. Kõige uhkem on pankrannik **Pakri neeme tipus**, kus ta laskub otse lainetesse. Siin on ta ka kõige kõrgem (kuni 24 m) ja kõige täiuslikum, kuna siinsed **sette-kivid – liiva- ja paekivid** – settisid merepõhja 530 kuni 460 miljonit aastat tagasi. Kooli juurest jalgsirännakuga jõuab sinna vähem kui ühe tunniga...

Meri toidab ilumeelt! Pakri poolsaare ühe mereäärse küla rannatalu oli maailmakuulsa eesti skulptori **Amandus Adamsoni lapse-**

põlvkodu. Pakri saarte ja poolsaare loodusest on inspireeritud ta **skulptuurid ja maalid**. Koduümbrus – kõrge paekallas, meri oma erineva näoga ning päikesetõusud ja loojangud – on olnud suurepärase paik tulevasele skulptorile oma ande avastamiseks ja arendamiseks. Olles vaid seitsmene, nikerdas ta puutükki-dest **laevakesi, looma- ja inimfiguure**.

Vahepealsed tunnid. Paldiski Gümnaasiumis on koolivahetunnid nagu vahetunnid ikka, kellel kuidas – taiplik on **olla aktiivne**, liikuda ja mängida mängu. Vahetunnid selle sõna kõige otsesemas mõttes, mis vähemalt **tunnipikkused** või pikemadki, lähevad lahti pärast koolitunde. Paldiskis leiab nende sisustamiseks mõndagi huvitavat. Mere äärde on ikka asja, sest meri on alati uus – iga ilmaga pidevalt muutuv – suurepärase mänguruum fantaasiale. Põnev paik on **Amandus Adamsoni ateljeemuuseum** (foto1), ilus nagu ehe, seda nii väliselt kui sealt saadava teabe mõttes. Pärast koolitunde läheb osa Paldiski Gümnaasiumi lapsi muuseumi õueaeda **lumeskulptuuri meisterdama**. Selline võistlusküla parasjagu käimas. Osa saab võtta kuni kolmeliikmelise võistkonnaga ja lumeskulptuur võib kerkida mistahes **vabal teemal**. Valmis on koobaskassimaja pealkirjaga „**Kass**” (autorid: Lee Teär, Rosann Lichtfeldt, Joonas Mägi) ja ümbruskonna kassid saavad seal soovi korral tuulevarju. Koopasuu kassijälgi juba tihedalt täis! Valmimisjärgus on „**Elevant**” (autorid: Aneli Oblikas, Laura Tõnisson, Birgit-Liis Liiva) (foto2), kus lumeelevandi pikk looklev lont on planeeritud liuteeks.

ÜLESKUTSE! Palun kirjuta ja joonista, mida aktiivset teed Sina vahetunni ajal koolis või pärast koolitunde. **Kaastööd „Vahva vahetund” oodatud kuni 5. aprillini 2013** ajakirja Hea Laps aadressil. Originaalsematele – preemiad!

FILMI **MADAGASKAR** TEGIJATELT

ANNE HATHAWAY

HEADLAPS

Foto: Bulls Press

KERULDID

 DREAMWORKS

MÕNE PERE ARENG LIHTSALT
VÕTAB VEIDI AEGA.

KINODES ALATES 22. MÄRTSIST

EESTI
KEELES!

thecroodsmovie.com

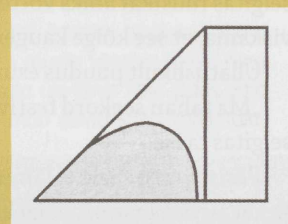
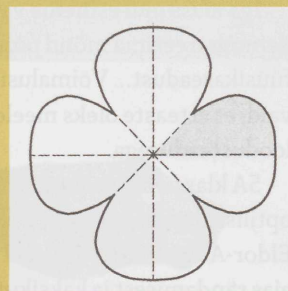
DREAMWORKS
ANIMATED
Presents
THE ROAD TO EL DORADO
A DREAMWORKS ANIMATION SKG FILM

PROPERTY OF FOX PROMOTIONAL USE ONLY. SALE, DUPLICATION OR OTHER TRANSFER OF THIS MATERIAL IS STRICTLY PROHIBITED.

Sa tead ju, et moonid kõik
on pikad, pikad, pikad,
kuid pardike on väike,
kuid pardike on väike...

OSAVNÄPP

PARDIKE JA MOONIÕIS

**Lully
Gustavson**

Tiib
2 tk

Keha
2 tk

Nokk
2 tk

Ülestõusmispühade lauakaunistuseks võiksid seekord meisterdada pardikese ja mooniõie.
Lõika viltriidest minu lõigete järgi kaks kehapoolt koos peaga ja kaks nokka. Õmble need nõõpaugupistetega kokku ja enne lõplikku kokkuõmblemist täida mahulise vatiiniga. Kinnita nokk, tee karvastatud traadist jalad ning väikesed tiivad.
Kena õrn mooniõis meisterda punasest siidipaberist. Lõika välja kolm neljalehelist õit. Aseta need üksteise peale nii, et iga järgmise õie õielehed jääksid eelneva õie õielehtede vahele. Pane keskele väike must karvapallike ja õmble õis kokku.
Õmble ettevaatlikult, et paber ei rebeneks. Et õis saaks kaunis ja loomulik, kooluta ja kohenda õielehti.
Häid pühi!

PEEREND TEEB NUMBRITEATRIT

Mustkunstnik **Ande**

MUSTKUNSTI

Trikk

Märtsis toimus Potiste koolis suur ülekoolline teatrifesti- val. Tegu ei olnud aga sugugi mitte tavalise näidendite konkursiga, etendati hoopis teadusteatri.

Iga klass pidi esinema vähemalt ühe ettekandega – demonstreerima mõnd põnevat katset, optilist illusiooni, füüsikaseadust... Võimalusi oli lõputult – tingimuseks oli vaid, et etteaste oleks meelelahutuslik ning seotud mõne loodusteadusega.

5A klass oli esindatud üsna arvukalt: Lembit tutvustas optilisi illusioone ja rääkis silma petlikkusest, kaksikud Eldor-Ado ja Pärtel-Mürkel olid ette valmistanud näidendi ajas rändamisest ja kaksikute paradoksist ning Leiger selgitas füüsikat abiks võttes, millise nurga all peaks palli viskama, et see kõige kaugemale lendaks.

Üllatuslikult puudus esinejate nimekirjast aga Peerend. „Ma tahan seekord festivali lihtsalt vaatajana nautida,” selgitas ta ise.

Päris nii see siiski ei läinud. 4A klassi esindama pidanud Arket jäi ootamatult haigeks ning viimases hädas, vahetult enne etteastete algust, piirasid poisi klassikaaslased Peerendi ümber: „Palun, aita meid välja. Äkki saad meid ise

esindada? Sa olid ju ka eelmisel aastal 4A klassis, nii et see oleks aus küll.”

„Ah, okei,” oli Peerend nõus, „küll ma midagi välja mõtlen.”

Ja poiss mõtleski. Kui jõudis kätte 4A klassi kord esineda, astus Peerend lavale, kaasas papist ristkülik, mille lühemate külgede keskele olid sõlmitud nöör- jupid.

„Nagu teate, on inimestel viis meelt:

nägemine, kuulmine, maitsmine, haistmine ja kompimine,” alustas Peerend oma esinemist. „Paljud usuvad aga, et on olemas ka niinime-

tatud kuues meel. See tähendab, et me tunneme vahel asju, mida seletada ei suuda. Näiteks halb eelaimus või ohutunne. Mõned arvavad, et kuues meel on suhtluseks vaimudega, teised aga, et see on lihtsalt meie alateadvus. Kas see aga ka päriselt olemas on, on väga keeruline öelda.”

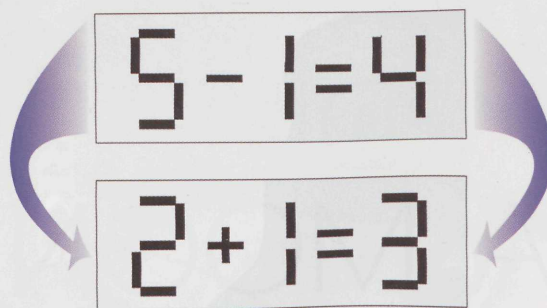
Poiss tõstis papitüki kõrgele, keerutas seda käes ja jätkas: „Võtame näiteks selle papitüki siin. Nagu te isegi näete, on sellel kaks külge. Nüüd kirjutan ma ühele küljele ühe matemaatilise tehte, näiteks „ $5 - 1 = 4$ ”, ning teisele küljele teise, olgu selleks siis „ $2 + 1 = 3$ ”. Mõlemad küljed on seega täis kirjutatud ning kolmandat tehet ei õnnestuks mul enam kuskile ära mahutada – vähemalt mitte sama suurelt. On mul õigus?”

„Õigus!” hüüdis publik kooris.

„Tegelikult ei ole,” jätkas Peerend võidukalt, „tegelikult mahub siia täpselt sama suurelt ka kolmas tehe.”

Poiss pani papitüki oma käte vahel vurri kombel pöörlema ning kolmas tehe ilmuski nähtavale – „ $8 + 1 = 9$ ”.

„Mina arvan, et kuuenda meele ja kõige muu seletamata tuga on täpselt samuti,” võttis Peerend oma esinemise kokku, „Me küll ei pruugi kõike näha, ent see ei tähenda, et esmapilgul nähtamatut olemas ei ole.”

Kuidas Peerend seda tegi?

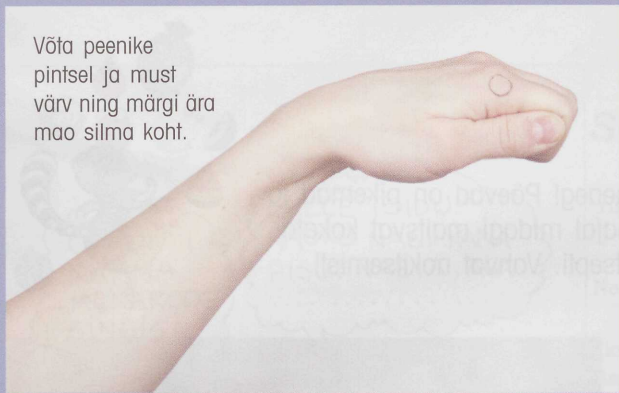
Peerend kirjutas numbrid paberile selliselt, nagu võid näha kõrvalolevalt jooniselt. Oluline on, et teine-teiselpool paberit olevad numbrid asusid kohakuti: „8” oli täpselt samas kohas, kus „5”, „-” samas kohas kus „+” ja nii edasi.

Inimese silm on ehitatud nii, et kui midagi vaadata ning siis pilk mujale suunata (või kui vaadatav muutub), on eelmine pilt veel umbes pool sekundit silme ees.

Papitükk pöörles poisi käte vahel üsna kiiresti ning seetõttu vahetusid ka erinevatel külgedel olevad tehted kiiremini, kui silm muutusele reageerida jõudis. Võib öelda, et pealtvaatajate jaoks sulandusid papitüki mõlemad küljed omavahel kokku ja nii ilmuski nähtavale kolmas tehe.

Võta peenike
pintsel ja must
värv ning märgi ära
mao silma koht.

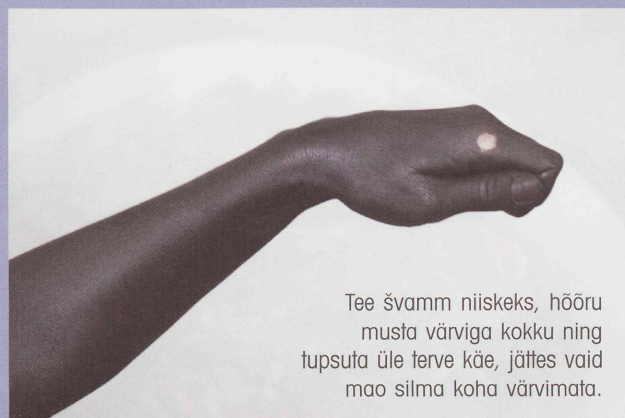
Veetlev veemadu käel

Iris Müntel

Peenikese pintsli ja
musta värviga tee üle
silma piirjoon, et see
oleks konkreetsem.

Silma keskele maali must täpp
ning silma iirise värvideks vali
kollast, sinist vms. Lisa
valgega ka säratäpp, et silm
muutuks elavaks.

Tee švamm niiskeks, hõõru
musta värviga kokku ning
tupsuta üle terve käe, jättes vaid
mao silma koha värvimata.

Sellise mustriga madu küll päriselt olemas ei ole, aga minu arust võiks üks must veemadu just selline välja näha. Mustrite tegemiseks kasutasin kangapoest saadud pitsi. Siin võiks paluda appi kellegi, kes hoiab pintslit ilusti käe vastas. Kui pits on fikseeritud, tuleb švammiga värvi pitsi peale vajutada. Selleks, et saada erinevaid värvivarjundeid, võta suur kohev pintsel ning tupsuta (pintslit liigutamata!) mõnda kohta teist värvi lauvärvi. Muidugi võib pintslit ja lauvärvi asemel tupsutada ka švammiga ja mõne teise näomalinguvärviga. Kui värv on läbi pitsi peale kantud, eemalda see ettevaatlikult – nii, et kuivamata värv laiali ei läheks.

Nagu eelmises ajakirjanumbris lubasin, on seekord tegu hoopis käemaalinguga. Loomulikult ei saa keelata sama asja ka näo peale teha, aga vahelduseks on käe peal päris tore pintseldada. Ühtlasi seab käsi rohkem piiranguid või vastupidi, annab hoopis rohkem võimalusi.

Aasias on küll suuremad pidustused juba möödas, aga juttu jätkub terveks aastaks. Nimelt algas 10. veebruaril Hiina kalendri järgi mao – täpsemalt musta veemao – aasta. Hiina horoskoobis sümboliseerib must veemadu mõistlikkust, tarkust, tahet ja tegutsemishimu. Just tegutsemisega peab mao juuresolekul ettevaatlik olema, sest madu kipub otsuseid tegema kiiresti ja sinuga aru pidamata.

Valmist! Must veemadu
võib oma käepäraste
seiklustega algust teha.

Sandra Vungi retseptid ja fotod

Mõelda vaid – ainult natuke veel ja ongi juba kevadvaheaeg! Päevad on pikemad ja valgemed ning suvi juba vaikselt paistab. Et kevadvaheajal midagi maitsvat kokata oleks, siis pakun teile seekord kaks mõnusat soolast retsepti. Vahvat nokitsemist!

Vinegrett Sandra moodi

(neljale – kuuele)

Selle salati pühendan oma õele Hedvigule, kes on suurim vinegreti-fänn, keda ma tean. Seekord ei sisalda see mahlane hapukas-magus krõmpsuv salat mitte kartulit, vaid selle asemel punaseid ube ja päikesekuivatatud tomateid. Tulemuseks oli väga mõnus ja kerge vinegrett, pealegi äärmiselt lihtne valmistada. Ning värske hapukapsas on teadagi kõhule väga hea, kuna aitab taastada soolte mikrofloorat ehk aitab kõhtu korras hoida. Talvisel ajal ja vastu kevadet kindlasti feretunud suupoolis.

- 500 g värsket hapukapsast
- 5 keskmist keedupeeti (mina keetsin ise)
- 400 punaseid konservube
- 12 viilu päikesekuivatatud tomateid õlis
- 3 spl päikesekuivatatud tomatite õli
- 3 tl (pruuni) suhkrut
- natuke soola vastavalt maitsele

Sega hapukapsas väikesteks kuubikuteks hakitud keedupeedi, kurnatud ja loputatud konservubade, hakitud päikesekuivatatud tomatite, õli, suhkruga ja natukese soolaga. Serveeri.

Kodused „friikartulid“

Kellele ei meeldiks krõbedad friikartulid? Mina pakun välja aga täiesti kodutehtud ja palju tervislikuma ja maitsvama variandi, mida on ääretult lihtne valmistada. Need ei ole tegelikult fritüüris tehtud kartulid, vaid hoopis ahjus. Seetõttu sisaldavad ka vähem õli ja on tervislikumad. Aga maitsevad ikka sama hästi.

- 15 kartulit
- 3 – 4 spl õli
- šašlõkimaitseainet (Sauda) või soola

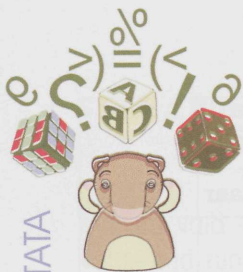
Pane ahi 225 kraadi juurde kuumenema. Pese ja koori kartulid, lõika ribadeks ning pane suurde kaussi. Lisa šašlõkimaitseaine või sool ning parast ports õli. Sega kõik kätega hoolikalt läbi. Vala kartulid küpsetuspaberiga kaetud ahjuplaadile.

Küpseta umbes 35 minutit 225 kraadi juures, kuni kartuliribad on kuldpruunid. Serveeri näiteks kešupi ja värskesalatiga.

Mina praadisin kartulite juurde ka mõned šampinjoniviilud natukese soolaga.

KOKKA ISE!

					sent ▶	õukonna veiderdaja	“Kolme musketäri” autor	liiter ▶ ilmakaar
					riik, mille pealinn on New Delhi			
					kõige kuulsam Barcelona arhitekt			
					kallis, armastatud			
					ork ▶			kilo- Ott Arder
Helle ▶		noot ▶ julge, vahva						
pöörlev kiik	lõuna- maine puuvili	... Amundsen Norra polaaruurija	jahiloom, metsloom	Muinas-Eesti maakond	Valev Uibopuu ▶ sina		koidu suur turg	
							Oliver ▶ ... Vespucci maadeavastaja	
Katrin								
uurimis- asutus Antarktikas								
väga vana inimene					naine peenemalt öeldes			laisik
kahvel vene keeles					trep osa Orlando Bloom			meessoost laps
volt			3 x täht			... Angeles linn Ameerikas	Rauno Pehka ▶	
köide ▶								
Olivia ▶		Sammal... üks naksitrall						
Tim ... inglise näitleja		Tupolevi lennuk				Elina Reinold	Jupiteri kaaslane ▶	
				Karl	pisut soe reede ▶			
raadius kõrreline, millest tehakse suhkru								

VÄIKE MÄRTSIVIKTORIIN

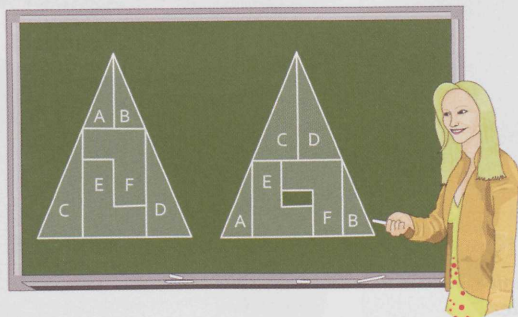

Lembitu mõistatus

#47
02.2013.

Kunstiõpetuse tunnis joonistas õpetaja Kleebika tahvile kaks erinevatest elementidest koosnevat kolmnurka.

Mõlemad paistsid sama suured ning koosnesid täpselt ühesugustest tükkidest, ent üks kolmnurkadest oli keskelt tühi. Kuidas on see võimalik?

Eelmine mõistatus

Eelmise mõistatuse lahenduseks on, et Cassandra kasutas tindi asemel piima, kuna selliselt kirjutatud tekst muutub nähtavaks alles pärast seda, kui paberilehte (või antud juhul kaarti) triikrauga kuumutada.

Seekordse vastuseni jõudmiseks on terve kuu - lahendus koos uue mõistatusega ilmub järgmises ajakirjanumbris.

www.MaagilineMaailm.net

1. Sabatihase pesavooderduses on udusulgi

- a) 200 – 300
- b) 2000 – 3000
- c) 20 000 – 30 000

2. Paldiskis elas ja töötas kunstnik

- a) Johann Köler
- b) Amandus Adamson
- c) Jaan Koort

3. Magunaliike on maailmas teadaolevalt

- a) 800
- b) 180
- c) 80

4. Ferdinando Innocenti loodud motoroller kandis nime

- a) Innocenta
- b) Lambretta
- c) Ferdinanda

5. Banaane toodetakse tänapäeval kõige rohkem

- a) Indias
- b) Indoneesias
- c) Hiinas

6. Ivrea linnas Itaalias peetakse sõdu, mille lahingumoonaks on

- a) lumepallid
- b) tomatid
- c) apelsinid

7. Black Sabbath võttis oma nime

- a) ajalooramatust
- b) õudusfilmist
- c) kriminaalromaanist

Õiged vastused leiad sedasama ajakirjanumbrit tähelepanelikult lugedes!

Nende vahel, kes saadavad vastused toimetusse enne 5. aprilli 2013, loosime välja HÄID RAAMATUID!

MÄRTSIKUISEID PAETISME

Jüri Paet

KAS TEATE ET...

- ...praadimisel sulab searavv paremini kui rasvatihane.
...kingakreem annab jalanõudele parema läike kui mannakreem.
- ...kõõmast vabanete kohe, kui saavutate kiilaspäisuse.
...prügikast seisab kauem tühjana, kui praht prügikasti kõrvale maha visata.
- ...seeni on parem korjata punutud korvi kui rinnakorvi.
...magamine muutub mugavamaks, kui pea alla asetada padi, mitte aga kõrvad.

KOOLIKIRJANDITEST

- Oneginile meeldis Byron ja sellepärast riputas ta enda voodi kohale.
Andrei sõitis tihti vaatama tamme, millega ta oli sarnane nagu kaks tilka vett.
Lermontov sündis maal vanaema juures, siis kui tema vanemad elasid Peterburis.
Maria Kirillovna oli riietatud pulmavormi.
Maailil ujus paat jõekaldal.
Jahimees tahtis lasta, kuid ei saanud pihhta.
Minu sõber ütles, et minu tagumik on valge nagu eskimol.
Nikolai Gogol puhkas Itaalias revidendist.

NAERU-USS

*

Varesed istuvad puu otsas, korraga kihutab nende pea kohalt üle reaktiivlennuk.

„Oh sa poiss!“ imestab noorem vares. „Küll see lind kihutab ikka kiiresti!“

„Kah mul asi,“ põlastab vanem vares. „Igaüks meist kihutaks niisama kiiresti, kui meil oleks ka tuli saba all!“

*

„Juku, kas sina jätsid papagoi puuriukse lahti? Lind on nüüd kuskile kadunud. Ega sina ei ole teda näinud?“

„Ei, näinud ei ole, aga ma kuulsin, kuidas kass ennist inimkeeli teretas ja küpsist küsis...“

*

Kaks kuldnokka istuvad koos kilpkonnaga puuksal.

„Tahan lennata!“ karjub kilpkonn.

„Parem mitte!“ palub kuldnokaema.

„Vaata lendan ja kõik!“ teatab kilpkonn.

„Ei tohi!“ püüab kuldnokaema teda takistada, kuid juba ongi kilpkonn hetkeks õhus ja potsatab siis maha.

Kuldnokad vahetavad murelikke pilke.

Kuldnokaisa kratsib varbaga nokka ja lausub: „Ehk oleks juba aeg kilbule öelda, et ta on meil lapsendatud?“

*

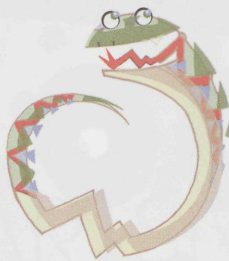
Kaks hiirepapat kohtuvad üle pika aja.

„Viimati olid hädas oma pojukese kooliprobleemidega,“ lausub üks hiir. „Kuidas tal nüüd läheb?“

„Oo, väga hästi – ta lõpetas kõrgkooli ja töötab nüüd arvutite alal,“ kiidab teine.

„Vaata aga! Kellena täpsemalt ta siis töötab?“

„Hiirena, teadagi!“

*

Mida ütles hiirepoiss nahkhiire lendu vaadates?
„Kui ma suureks saan, siis hakkam samuti lenduriks!“

*

Mida ütles hiiretüdruk nahkhiirt märgates?
„See ta siis ongi – ingel!“

*

Külmal talveõhtul väljub kirp kinost, võibstab õlgu ja poriseb: „No pidin ma just täna oma koerale vaba õhtupooliku andma!“

*

„Ema, kas sa oskad vahet teha makaronil ja vihmaussil?“

„Ei, pojuke!“

„No siis võid sa julgesti minu tehtud toitu süüa!“

*

Miks on kalad viletsad tennisemängijad?
Sellepärast, et nad ei julge võrgu lähedale minna.

*

Mis on vihmausside peamine hobi?
Õngitsemine.

*

„Juku, kas ma näen õigesti, et sul on akvaariumis vorst?“

„Seda küll!“

„Aga miks siis?“

„Ah, ega meie peres kalu eriti ei armastata...“

*

Ämblik sööb restoranis suppi, korraga hüüatab: „Kelner, mu supis on kärbes!“

Kelner ruttab kohale: „Vabandust, härra ämblik...“

„Pole vaja vabandada!“ naeratab ämblik. „Vastupidi: öelge kokale edasi mu suured tänusõnad!“

*

Ämblik näeb kärbest ja hüüatab: „Kärbes, kärbes, tule ruttu siia! Ma õpetan sind kuduma!“

„Täna,“ lausub kärbes mokaotsast ja teeb säared.

„Mina eelistan heegeldamist!“

UINISED

ELU – SEE ON LIKUMINE! VERIVÄRSKE NUKUFILM VERIVÄRSKETEST FRUKTIDEST!

8. märtsist 2013 jõuab Eesti kinodesse **Mait Laasi** verivärske muusikaline nukufilm „**Lisa Limone ja Maroc Orange: tormakas armulugu**“.

Tegu on esimese kodumaise 3D formaadis valminud täispika filmiga.

Ennekõike kooliealistele lastele ja täiskasvanutele mõeldud seiklusliku linaloo tegelastele andsid oma hääle **liris Vesik, Peeter Volkonski, Hardi Volmer, Omar Nõmm, Risto Joost** ja teised tuntud eesti lauljad ja näitlejad.

„Lisa Limone ja Maroc Orange: tormakas armulugu“ räägib apelsinipoiss Maroc’ist, Põhja-Aafrikast pärit paadipõgenikust, kes jõuab pärast tormi Sitsiilia rannikule. Maroc’i lootus leida vabas maailmas hea elu puruneb, kui ta satub tomatiistandusse orjatööle. Kaunis Lisa Limone, keišupitöösturi tütar, elab muretut elu, kuid tal on üks suur soov – Lisa tahab leida tõelist armastust. Ühel päeval avastab ta rannast merekarbi, mis laulab talle Maroc’ist. Kas põgenikust apelsinipoiss võib olla tema suur armastus?

See film on omalaadne Romeo ja Julia lugu, mis jõuab vaatajani kaasaegse 3D nukuooperi vormis. Filmi pikkus on 72 minutit, selles kõlavad läbisegi itaalia, prantsuse, inglise ja eesti keel, film on subtitreeritud eesti ja vene keelde. Stsenariumi kirjutasid **Kati Kovacs** ja **Peep Pedmanson**, filmi lavastas **Mait Laas** ja sellele kirjutas originaalmuusika helilooja **Ülo Krigul**.

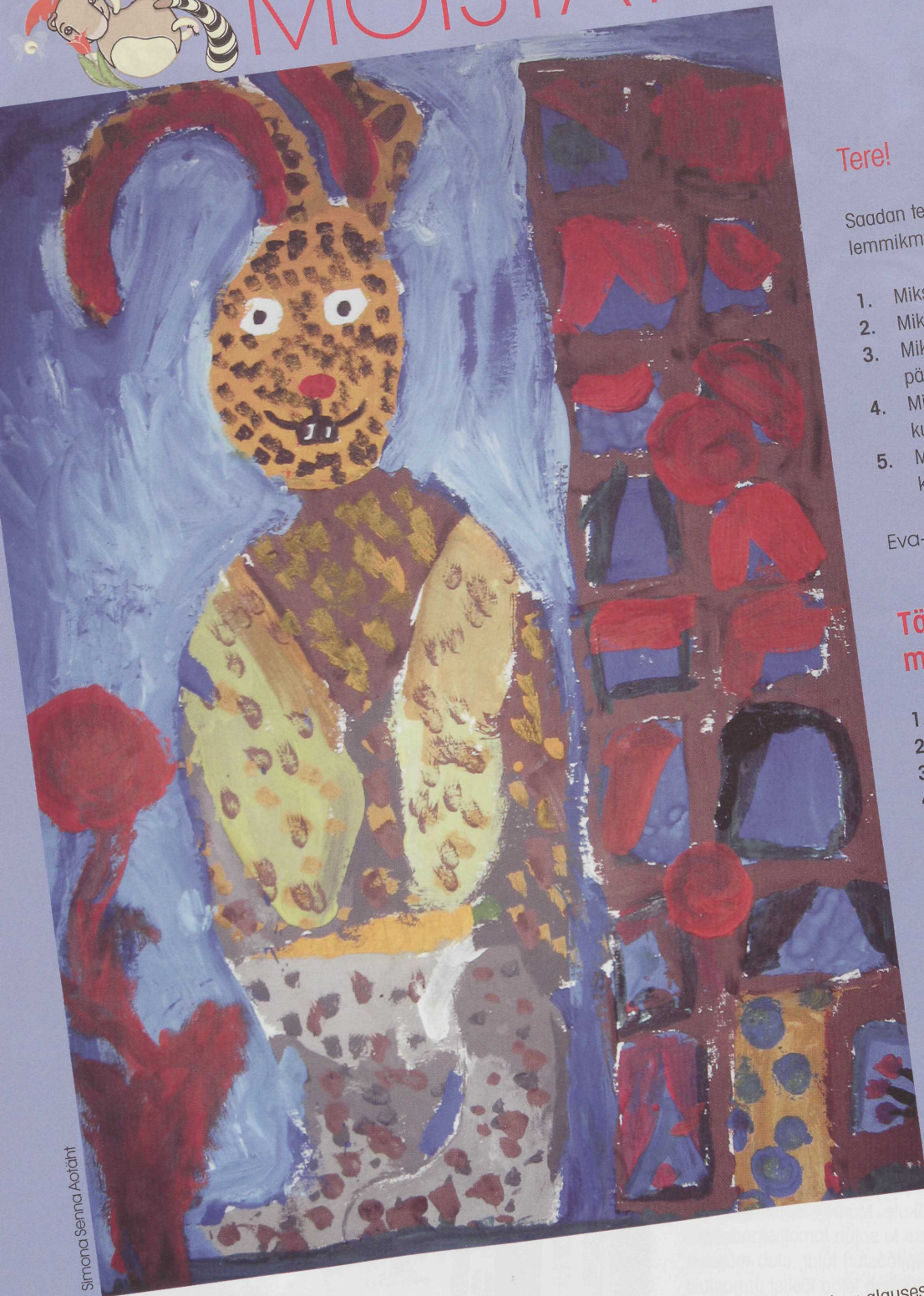
„Lisa Limone ja Maroc Orange: tormakas armulugu“ valmis Nukufilmi stuudios koosöös Soome filmiproduktioonifirmaga BUFO. Selle valmimist toetasid Eesti Filmi Sihtasutus, Eesti Kultuurkapital ja Kultuuriministeerium, samuti Soome Filmi Sihtasutus ja Soome Rahvusringhääling.

Treilerit saab vaadata siit: <http://www.youtube.com/watch?v=3BbbetJAWjQ&feature=youtu.be>

MÕISTATA!

Simona Senna Aotäht

Tere, Hea Laps!

Türi Põhikooli 3 b klass korraldas huvitavate mõistatuse konkursi ja sellelt konkursilt valisime ühiselt välja meile endile enam meeldinud ja huvitavamad mõistatused.

1. Pool siga, pool otra?
2. Metsas sündinud, metsas kasvanud, tuleb koju putru sööma?
3. Edaspidi sööb, tagaspidi teeb tööd?

4. Elab maailma algusest, aga ei ole viienädalane?
5. Nina Nissis ja karvakesed kärssis?
6. Kes on istudes pikem kui seistes?
7. Pole meri, pole maa, laevadega sõita ei saa, aga käia ka ei saa?
8. Kes ei pane magades silmi kinni?
9. Vanamees istub aia peal, hallid püksid jalas?
10. Tiivutu, aga ometi lendab üle maailma?

Tere!

Saadan teile oma viis lemmikmõistatust.

1. Miks jookseb jänes üle mäe?
2. Miks koer saba liputab?
3. Miks ei saja vihma kunagi kaks päeva järjest?
4. Miks kurg seisab ühe jala peal, kui ta magab?
5. Milline on itaalia sõdur, kui ta kukub Punasesse merre?

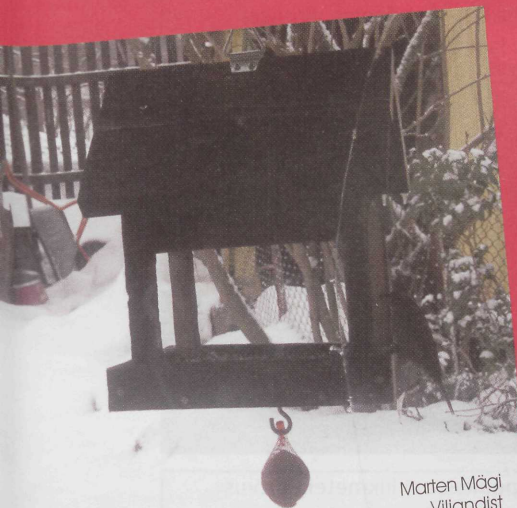
Eva-Susanna Reedi

Tänapäevaseid mõistatusi

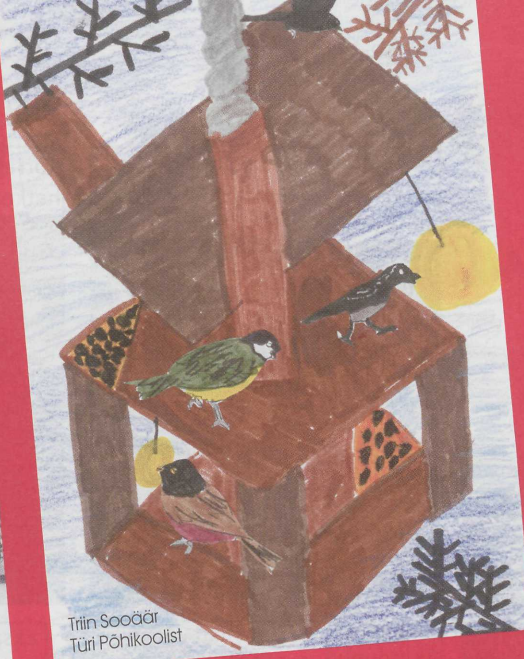
1. Üks post, kolm tuld?
2. Üks kast, neli ratast?
3. Üks post, tint sees?
4. Üks auk, prügi sees?
5. Neli posti, kaks plaati?

Timo Tupits
Puurmani Gümnaasiumi 3. klassist

Ootame lugejate vastuseid hiljemalt
5. aprilliks 2012! Õigete vastuste
saatjate vahel loosime välja
lahedaid kleebiseid!

Marten Mägi
Viljandist

Triin Sooäär
Türi Põhikoolist

MEIE SÕBRAD- SULELISED

Emma Künnapuu
Türi Põhikoolist

Tartu lasteaija Kivike
Kakukese rühm

Loore Luste
Türi Põhikoolist

Pille Pihlapuu
Puurmani Gümnaasiumist

TALVISED SÕBRAD

Stina Statsenko Kõpu Põhikoolist

Tihasele põõsa otsa
riputasin pekki.
Varsti oli kohal ta ja
tuli võtma mekki.

Varblanegi vaatas mind
põõsast nälgjas näoga,
nii et jooksin tuppa ma
ja tõin seemneid peoga.

Nüüd loodan ma, et kohale
nad teisi linde kutsuvad.
Ja maiustavad maja ees,
nii et nokad matsuvad.

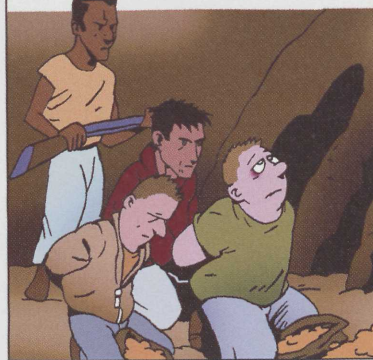
Hiigelmadu valvas aaret ning oli valmis iga hetk sissetungijaid ründama...

Korraga kõlas pauk ning järgmisel hetkel langes koletis uimaselt maha

Kohalikud korrakaitsjad võtsid äpardunud aardeotsijad kinni

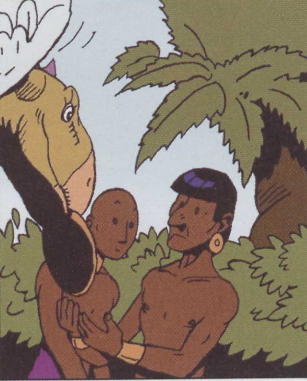
Ekspeditsiooni liikmetele tutvustatakse vana hõimupealikku, kes on nõus iidset legendi jutustama

Ennemuiste oli lendmadu...

...selle kullast ketta suhharule toonud

Kaua mõistatasid indiaanlased, et mis imelik ketas see küll olla võib, kuni viimaks taipasid, et selle abil saab planeetide liikumist jälgida.

Lendmadu aga lendas ära...

Möödus mitmeid aastaid ja sekeldusi, kuni ketas viikingitega põhjamaale toodi

Edasist me aga teame. Aardekütte ei huvitanud muu kui kuld ning selle eest tuli neil kallilt maksta - nad pandi vangki.

KINOUUDISED

KOOPARAHVA ILMATULT SUUR SEIKLUS

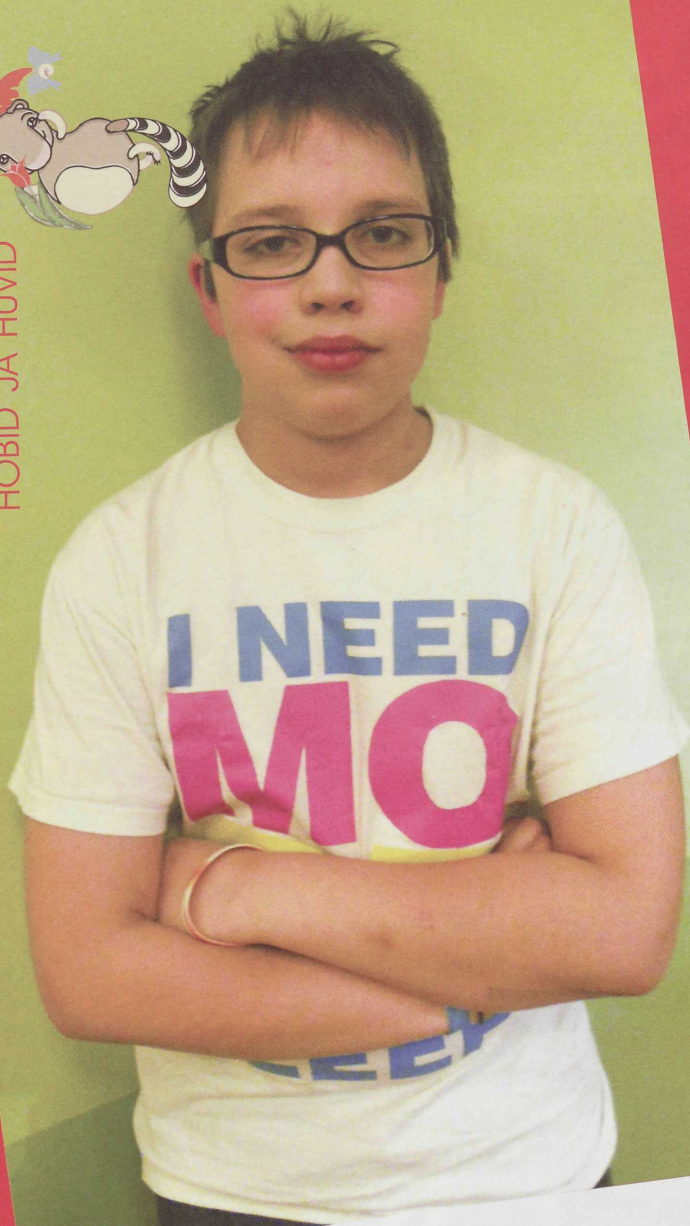
Tänapäeva inimestel on raske ette kujutada elu, kus toitu ei saa poest, vaid see tuleb ise kinni püüda või kasvatada, ning kui iga päev varitseb oht, et keegi sind ennast hommiku-, lõuna- või õhtusöögiks nahka pistab.

Just sellises maailmas elavad uue lustaka anima-seikluse „Kruudid” peategelased – kiviaja perekond, kes polegi nii erinev tänapäeva peredest. On isa, ema, poeg ja tütar ning vanaema, kes oma väimehest eriti heal

arvamusel pole. Pereliikmete kogu elu keerleb ümber nende kitsa ja pimeda, kuid samas nii turvalise koopa. Aga mida teha siis, kui koobast korraga enam ei ole? Just selline hoop seda perekonda ühel mitte just kõige paremal päeval tababki, peale mida läheb lahti pikk ja raske, ent samas ka naljakas retk, mille käigus saadakse palju uusi elamusi ja kogemusi. Nagu näiteks tuli. Või... saapad! Mõlemaid tutvustab neile kiviaja kohta erakordselt nutikas tegelane, kel nimeks lihtsalt Poiss (eesti keeles kõneleb ta Jim Ashilevi häälega). Uus ja huvitav tuttav meeldib koheselt peretütrele, kel nimeks Eep (Marilyn Jurman) ning muutub see-tõttu iseenesest mõista ebasoovitavaks

külaliseks pereisa Grugi (Mait Malmsten) silmis. Lisaks juba mainitud eestikeelsetele häätele teevad kaasa Ita Ever vanaemana, Eva Püssa tema tütreks ning Kait Kall Eepi noorema vennana. Loost endast aga ei tahaski siinkohal rohkem rääkida, sest nii lennuka ja värvika ja muheda filmiga peab ikka ise pimedas saalis tutvust tegema. Ega siis muud kui kohtumiseni kinos!

Kinokuju

Nimi: Reemus Tõniste
 Vanus: 12
 Kool: Nõmme Põhikool
 Elukoht: Tallinn, Nõmme

Reemus õpib näitlemist Nõmme Noortemajas. Vaatajale jääb ta silma hästi ilmeka, omanäolise ja andeka poisina.

REEMUS TEEB TEATRIT

Räägi enda hobist!

Minu hobiks on näitlemine ning tegelen sellega neljandat aastat. Arvan, et näiteringis saab alati midagi juurde õppida – nii oskusi kui ka uusi teadmisi. Veel on hästi huvitav see, et saan erinevaid rolle proovida. Hästi lahe on ka see, et näiteringis saan olla koos sõpradega. Ja veel meeldib mulle tohutult lava.

Mis sulle veel peale näitlemise teha meeldib?

Kui mul vahel aega on, siis meeldib mulle ka koos sõpradega väljas käia.

Kas soovid näitlemisega ka edasi tegelda?

Kindlasti. Ma arvan, et soovingi saada näitlejaks, aga samas täiesti kindel ka pole. Eks näis veel seda... Tahaksin eelkõige saada kuulsaks ja olla keegi. Miks mitte just näitlejana?

Kas soovitaksid teistele ka näitlemist proovida?

Jah, muidugi, täiesti kindlalt.

On see sulle midagi juurde ka andnud?

Jah: olen õppinud ennast paremini väljendama ja leidnud ka uusi sõpru.

Oled teinud kaasa mitmes estraaditükis ja mänginud üht peaosalistest Heljo Rammo näidendis „Üks imelik pimesikumäng“.

Milline on olnud sinu lemmikroll laval?
 Üks minu lemmikrollidest oli selline, et pidin mängima kotis olevat päkapikku. Sain pool tundi suure koti sees olla!

Kas sul on ka mõni lemmikfilm?

Lemmikfilm on mul „Käübik“, sest seal on head näitlejad ja palju põnevust. Ja selle filmi loodus on ka hästi ilus.

Missuguses filmis ise kunagi mängida tahaksid?

Kui ma tahaksin, siis võiks see olla äge seiklusfilm! Näiteks selline, kus mingi grupp läheb kuskile džunglisse midagi erilist otsima. Ja minul võiks selles filmis siis peaosas olla, sest niiviisi saan kõige enam seigelda ja looduses olla. See oleks hästi lahe!

Mida ütled omavanustele õpetuseks?

Tulge näitlema!

Reemusega vestles Anna-Maria Uulma Saue Gümnaasiumist

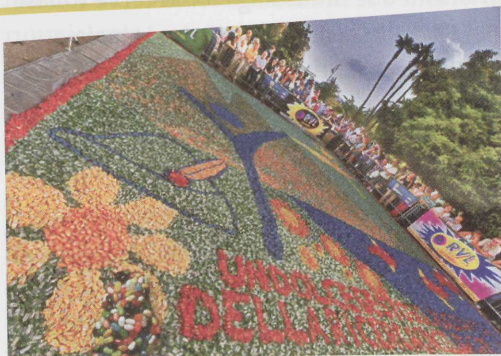
Banaaniminut

Targad teadlased on kokku arvanud, et iga minuti jooksul korjatakse meie armsal planeedil Maa tervelt 130 tonni jagu banaane. Banaanikoristus käib igal aastaajal, sest need mõnused fruktid kasvavad ikka ainult seal, kus on kogu aeg soe. Banaanide esivanemad on pärit Malaisia džunglitest, kuid tänapäeval on kõige produktiivsem banaanimaa India, kus toodetakse enam kui 16 miljonit tonni banaane. Kõige agaramad banaanisööjad aga elavad Aafrikas, Ugandas, kus iga inimene sööb aastas tervelt 450.9 kg banaane. Mõni sealne laps võib-olla ei võta küll seda maitsvat looduseandi suu sissegi – eks siis ta emme pistab banaane kahe eesti!

Suu lahti, kuul tuleb!

Vilanova i la Geltru linnakeses elavatel hispaanlastel on sõdade pidamise asjus veelgi magusamaid mõtteid: seal korraldatakse koguni komisõdu! Võib arvata, et eriti agaralt osalevad lahingutes need lapsed, kellel kodus ei lubata kompvekke süüa. Sõjasaak on sõjasaak, seda ei saa ka kõige rangem lapsevanem konfiskeerida!

Karamellidega Guinnessi rekordite raamatusse!

Maailma suurimaks karamellkompvekkidest kokku pandud mosaiikpildiks kuulutati 2010. aasta 5. septembril Verbanias kokku pandud hiigelpusle, mille kokkupanekuks kulus tervelt 250 000 kompvekki. Itaallastest vabatahtlikud tegid ära mehise töö: mosaiik, millel oli kujutatud kohaliku loodust – mägesid ja Lago Maggiore järve –, võttis enda alla tervelt 81 ruutmeetrit. Kui mitmed suud pärast rekordite raamatusse pääsemist mosaiikpildi lahtivõtmisel magusaks said, sellest ajalugu vaikib, kuid ilusal üritusel oli veel ka heategevuslik eesmärk: sellel päeval kogutud raha anti vähihaiiguse ennetamise projektile.

SIIT JA SEALT

Mahlakad lahingud

Hispaanias peetakse sõdu, kus vastased – igati solliised täiskasvanud – pilluvad üksteist küpsete tomatitega. Kas seal kilpe ja kiivreid ka kasutatakse, pole teada, kuid on üpris kindel, et sõjajärgne tegevus seisneb peamiselt vanniskäimises ja pesupesemises.

Itaalias, Piemonte maakonnas asuvas Ivrea linnakeses, toimub aga igal aastal veebruarikuus selline sõda, mille moonaladudes oleks vist päris mõnus maiustada. Laskemoonana kasutatakse nimelt apelsine! Tegemist on isevärki karnevaliga, mille olevat ammustel aegadel algatanud kaunis mõldrineiu nimega Violetta. Osalised jagunevad kahte rühma: aadlike kehastajad turvavad end kiivrite ja muude kaitsevahenditega ning kihutavad sõjavankritel läbi linna. Neid jälitavad lihtrahva esindajad varustavad end suurte apelsinikottidega ning ründavad puuvilju pildudes vankritel istujaid, kes muidugi vastavad samaga. Selleks, et apelsinid eksi-kombel ei tabaks pealtvaatajaid, kelle hulgas on viimasel ajal päris palju turiste, peab publik punased mütsid pähe panema, kuid üpris tihti viib nii mõnigi võõras karnevalilt suveniirina kaasa apelsinimehust plekitud rõivad ja sinise silmaaluse. Sõda on sõda!

Kuumad koerad kaovad nagu kerisele

Meie esivanemad ütlesid kiiresti söödava toidu kohta: kaob kui kuumale kerisele. Näib, et Ameerikas kaovad kuumale kerisele kõige kiiremini „kuumad koerad“: statistika väidab, et ühe minuti jooksul pistetakse seal põske tervelt 16 666 hot dogi. Asjatundjad on välja uurinud, et 9% igapäevastest hot dogidest süüakse ära pesapalliplatside ümbruses. Maailmarekordimees hot dogide söömise alal on aga hoopis jaapanlane Takeru Kobayashi, kes suudab minuti jooksul kahjutuks teha tervelt neli ja pool hot dogi. Lisaks „kuumade koerte“ rekordsöömisele on kolmekümne viie aastase Kobayashi nimel Guinnessi rekordite raamatus veel lihapallide, hamburgerite ja pasta kiirsöömise rekordid. Kes teeb, see jõuab!

BLACK SABBATH

Vello Salumets

Michael Hughes on öelnud: „Siin nad on. Ruunivalaja **John Michael „Ozzy” Osbourne** (1948): see laulja võrgutab sinu hinge mitmeti. Ta on küll Õukonna Pajats, kuid ole valvel! Sellel narril on jõudu, mida ei tohiks alahinnata! Sorts **Frank Anthony Iommi** (1948): sellel kitarristil on võime hüpnotiseerida sinu vaimu, mida ta tihti ka teeb. Ta võib sind erutada helidega, mis panevad isegi kivid nutma. Maag **Terence Michael „Geezer” Butler** (1949): see bassimängija koob sinu meelte ja mõtete ümber pimeduse võrku. Ta peksab oma raskete rütmide ja needmistega nagu kaikaga su hinge pihta. Kuid ta suudab luua ka poeesiat, mis toob päikese pilkasesse öösse. Ajavalitseja **William Ward** (1948): sellele trummimängijale allub Aeg. Ta mängib ajaga ja pillub seda majesteetlikusse meloodiakangasse. Mu daamid ja härrad! See on **Black Sabbath** – võimsaim rokkbänd, keda iial on nähtud.”

1969. aasta kuulsast Woodstocki festivalist oli möödunud aasta, kui meedia vahendusel hakkasid noored esmakordselt märkama mingit ennekuulmatut, salapärast, kuid vastupandamatut muusikat. See kõlas, nagu oleks meloodiad mingist metallkolakast kokku tagunud massiivne tööstusagregaat ja laulutekste oleks põrgu põhjast maa peale kisendanud vanakurat ise. Kui see uus *sound* oli lõpuks oma vallutusretke sooritanud, leidis talle ka nimi – **heavy metal**. Leiutajaks briti ansambel Black Sabbath.

Black Sabbath polnud mitte lihtsalt uus ime, vaid uskumatute imede õigusjärglane. Ajal, mil kogu maailma noorsugu oli juhmistunud *flower-power*-liikumisest, purskusid Inglismaal tööpuudusest muserdatud Birminghami Astoni linnaosast esile neli imelikku töölois-
poissi, kes käristasid uue muusikaga lõhki terve tollase rokipölvkonna. Nad alustasid proove mingis majalobudikus, nad hakkasid katkise kaubikuga ringi sõites pakkuma klubidesse-pubidesse oma muusikat, kuid neile näidati ust või paremal juhul anti honorariks vaid T-särke.

Võib aimata, mida tähendas nende jaoks seesugune reaktsioon. Aga võib-olla oli just see bändi kujunemisel oluline? Võib-olla oli ebaõnn, milles nad küpsesid, just see, mis tegi neist peagi masside iidolid. Black Sabbathi õpetus kõlab aktuaalselt tänapäevalgi: „Et saada suureks, pole vaja kiiret edu. Võitle süsteemiga, kuid jää iseendaks. Punu kokku oma maagia!”

70ndate superbändide ajastul oli Black Sabbath üks kaalukaimaid, kes valitses pea kümme aastat kogu planeeti, müüs üle 50 miljoni albumi kõige ehedamat *heavy*'t, püsis koos tervikuna ajal, kui ülejäänud konkurendid lahjendusid jätkuvates rümbesündides. **1968. aastal** tekkinud ja roki mustadeks printsideks ristitud Black Sabbath sai mõjutajaks tuhandetele Sabbathi jälgedes astunud ansamblitele. Algselt oli Black Sabbathi näol tegemist bluusibändiga, ent kui ansambli

määndžeriks tuli Jim Simpson, hakkasid Tony Iommi, Geezer Butler, Ozzy Osbourne ja Bill Ward huvi tundma selle mehe džässi- ja bluusi-plaatide kollektsiooni vastu. Nii Jimmy Rushingit kui teisi artiste kuulates tekkis neil idee hakata ka oma loomingus kasutama korduvaid muusikalisi riffe, lisada tekstidesse uimasti-, okultismi- ja öudustemaatikat. Seesugune uus muusika oli nii karm, raskepärane ja unikaalne, et tallas peagi ülejäänud tollase roki täielikult põrmu.

Oma mõjutajaks pidas Tony Iommi The Shadowsi kitarristi Hank Marvini ja jazzkitarristi Django Reinhardti. William Wardi eeskujudeks olid jazztrummarid Buddy Rich ja Gene Krupa. Geezer Butler kuulus ansambli Cream bassisti ja lauljat Jack Bruce'i. Ozzy Osbourne'i mõjutajaks oli The Beatles.

Tollal veel Polka Tulk Blues Company ja peagi ka Earthi nime kandev bänd hakkas liikuma salapärasuse suunas, kui Dennis Wheatley musta maagiat käsitlevate romaanide suur lugeja Geezer Butler hakkas tegelema okultismiga. Näinud Mario Bava 1963. aastal vändatud öudusfilmi „Black Sabbath”, saanud ladinakeelse okultismiraamatu ja kogenud nägemust musta kapuutsiga tegelasest, kes seisab tema voodi jalutsis, kirjutas ta pala „Black Sabbath”. Peagi kandis sama nime ka bänd.

Oma firmamärgi leidis Black Sabbath täiesti juhuslikult. Ozzy Osbourne on meenutanud: „Tegime proove ruumis, mis asus öudukaid näitava kino vastas. Tony hakkas ühel päeval meile rääkima, et talle tundub veidrana, miks küll inimesed on meeleldi nõus maksma raha, et näha filme, mis neid hirmutavad. Miks ei võiks meie oma muusikaga seda korrata? Hakkasime nimme kirjutama süngeid, pahaendelisi laule, eesmärgiga olla muusikaliseks vasteks öudukatele!”

Black Sabbathi novaatorliku *sound*'i leidmisel mängis kaasa teinegi juhus, mis oli seotud õnnetusega. Tony Iommi meenutab: „Olin metallitehases töötades kaotanud vasaku käe kahel näpül ülemised sõrmelülid. Kuna pilli mängides andsid vigastatud sõrmed tunda, keerasin meie kolmanda albumi „Master Of Reality” salvestusel oma Gibsoni standardse E-häälestuse

asemel Cis-häälestusse. Et minuga kooskõlas olla, tegi oma basskeeltega sama ka Butler. Madalam helistik lisas meie muusikale „raskema” varjundi”.

Uus *heavy-sound* ja Ozzy Osbourne'i lavavigurdused tagasid Black Sabbathi 1970 ilmunud esikalbumile kohe edu. Sellele järgnenud „Paranoid” aga tõstis ansambli

juba kõrgustesse. Muide, plaadi nimilaul topiti sinna kõige viimasena, kuna ruumi jäi üle.

1973. aastaks oli Black Sabbathist saanud maailma populaarseim *heavy metal* bänd. Uue albumi „Sabbath Bloody Sabbath” ettevalmistamisele kaasati ka ansamblist Yes pärit klahvpillimängija Rick Wakeman. Märkimisväärseteks kujunesid peale nimipala veel *space-rock*-stiilis „Spiral Architect” ja *proge-rock*'ist inspireeritud „A National Acrobat”.

Bändi ümbritsenud jutud uimastitest, depressioonist ja viimsepäeva kajastamisest on immutatud nende lauldesse „The Wizard”, „Iron Man”, „War Pigs”, „Children Of The Grave”, „Heaven and Hell” ja „Suzer-tzar”. Viimases üritati oma mõtete selgitamiseks eksperimendi korras katsetada isegi gregooriuse psalme ja munkade koraale.

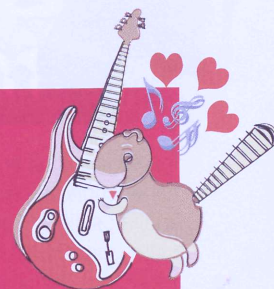
Kui uskuda ajakirjandust, siis oli Black Sabbath (või vähemalt osa neist) 70ndate keskel narkootikumide orjad. On väidetud, et Osbourne'i ja Wardi jaoks oli LSD igapäevane kraam. 1977 loobus Ozzy Osbourne osalemast nii bändi proovides kui salvestustes. Tema asemel võeti solistik Dave Walker. Aasta hiljem raputas Ozzy endale kaaslaste ees tuhka pähe ja Black Sabbathi uuel albumil „Never Say Die” oli ta taas platsis. Kuid see oli selle neliku jaoks juba agoonia. Sisemiste konfliktide tõttu löödi Osbourne bändist lõplikult minema. Tema enda sõnul oli ta õnnelik, et sai joodikute ja narkarite seltskonnast jalga lasta. See oli karm süüdistus! Muuseas, peagi astus samade süüdistustega uksest välja ka trummar Bill Ward.

Black Sabbath jätkas teed uue solisti Ronnie James Dioga ja trummimängija Vinny Appice'iga. Kuid see oli juba hoopis teine Black Sabbath.

Videoklipid:

<http://www.youtube.com/watch?v=S8w4u-GbEw4&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?v=mll-kndAduY&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?v=ZiShfBmb-oA&feature=related>
http://www.youtube.com/watch?v=uRhZISswW_k&feature=related
http://www.youtube.com/watch?v=gbxf7DMxVo&feature=bf_next&list=PL611E17A2F79094D0

Ütle üks hea autolapse nimi!

AUTODEST Tellingutest **rolleri ja autoni**

Jüri Trouberg

ja ka ehitustegevus arenes tohutu kiirusega. Lisaks Roomale avasid Innocentid peatselt tehase ka Milanos ning varsti oli neil üle riigi juba 9 harutehast, kus toodeti gaasi- ja naftajuhtmeid, spordivarustust ja ehituskonstruksioone. Suurt kuulsust saavutas Ferdinando Innocenti paavsti aedadele niisutus-süsteemi loomisega ning veelgi populaarsemaks – ja muidugi ka rikkamaks – sai ta metallist valmistatud tellingute leiutamise-ga: Innocenti metallkonstruksioonid olid võrreldes puust ehitatud tellingutega kerged, vastupidavad, lihtsasti paigaldatavad ja kiiresti demonteeritavad. Tänu Innocenti metalltellingutele oli 1935. aastal Sixtuse kabeli restaureerijatel Vatikanis ohutu ja mugav töötada ning polnud hirmu, et lae- ja seinamaalingud saaksid kahjustada. Enne II maailmasõda peeti Innocenti juhtivaks töösturiks Itaalias ja näis, et Milanosse Lambro jõe kaldale ehitatud uus tehas aina laieneb.

Kuid sõda kahjustas tugevasti ka Innocenti tehaseid. Itaalia oli oma juhi Mussolini mõjul olnud fašistide poolel ja kaotajatel polnud kerge jalule tõusta. Aga Innocenti ei heitnud meelt: võttes eeskujuna sõja lõpus nähtud ameeriklaste väikestest mootorsõidukitest, konstrueeris ta 1947. aastal kena ning vastupidava motorrolleri, millele pani Lambro jõe järgi nimeks Lambretta. Kuigi ratastega kaunitari eest pidi keskmine ametnik välja käima tervelt 8 kuupalka, saavutas roller kiiresti populaarsuse ja varsti telliti Lambrettasid nii Saksamaale, Brasiiliasse kui mujalegi. Innocentil oli lõpuks jälle kapitali, et mõelda oma autode valmistamisele. Koostöös sakslastega ehitati väike Iseria, Birminghami BMC-ga mestis valmisid Innocent Austinid. Eriti menukad olid 1960ndate alguses toodetud Minid.

Kuigi Ferdinando Innocenti poeg Luigi võttis pärast isa surma aastal 1966 firma juhtimise üle, pidi ta selle majandusraskuste tõttu edasi müüma Fiatile, kes on siiani firmamärgi omanik, kuid teadaolevalt pole pärast 1997. aastat enam seda kasutanud mujal kui arengumaade autode juures. Lambretta rollerite paigaldusliin müüdi algul Indiasse, kuid alates 2007. aastast kuulub firmamärk jälle itaallastele, kes müüvad nüüd Lambretta Pato nimelisi motosõidukeid, mida toodetakse... Hiinas. Kes aga soovib näha kõiki Lambretta mudelid läbi aegade, sellel tasuks külastada Milano lähedal Rodanos asuvat Lambretta muuseumi.

Itaallased armastavad ilusaid autosid ja ilusaid nimesid. Aga kõige ilusam nimi automargi jaoks on teadagi iseenda oma! Ferrari, Lamborghini, Maseratti ja Bugatti kõrval andis oma ilusa liig-nime autodele ka **Ferdinando Innocenti** (1891 – 1966).

Sepa pojana sündinud Ferdinandol olid osavad käed ja nutikas pea. Tehnikumi

lõpetamise järel ei rahuldunud ta enam kauplustes oma isa valmistatud tööriistade müümisega, vaid kolis koos poolvend Rosolinoga Itaalia pealinna Rooma. Vennad avasid oma firma, mis tegeles mitmesuguste torude valmistamisega, ja saavutasid mõne aastaga suurt edu: 20ndatel aastatel vajati Itaalias rohkesti niisutustorusid

Barbie
in
The
Pink
Shoes

Barbie™ uus nukkude sari filmist
“Barbie™ roosad võlusussid”!

Vau,
kui ilusad
baleriinid!

Aga missugused on Sinu lemmiktantsud,
hea lugeja? Kirjuta ja joonista meile sellest
ning saada tantsujutt või -joonistus
toimetusse enne 5. aprilli 2013!

Parimatele auhindadeks
Rimonnelt baleriini-Barbied!

Tantsi südamest!

RIMONNE

KÕIK ALGAB A-ST

Jõed saavad alguse ojadest ja suured tarkused algavad A-tähe õppimisest. Ega tänapäeval saa keegi hakkama ilma lugemis- oskuse! Võõrkeeli õppides tuleb uusi sõnu pähe tuupida, emakeel jääb meile külge justkui iseenesest – algul ütleme üksikuid silpe ja sõnu, hiljem moodustame juba vägagi keerulisi lauseid.

Ka killumängu ehk puzzle kokkupanemine algab pisikestest palakestest: algul sobitame neist paar tükki kokku, seejärel lisame uusi ja uusi detaile, kuni valmib ilmatu uhke pilt. Puzzlede väljamõtlejad muutuvad üha leidlikumaks, aga ega killumängude kokkupanijadki

istu, käed rüpes! Mõnele meeldivad looma-, mõnele linnapildid, üks paneb meelsamini kokku muinasjututegelasi, teine keerulisi ehitisi. Erinevad killumängud paneb AS Rekato välja ka meie seekordse võistluse võitjatele. Ülesanne on aga järgmine: püüdke kirja panna lühike emakeelne jutuke, mille kõik sõnad algavad a-tähega!

Kirjatükke ootame toimetusse enne 5. aprilli 2013!

Nagu öeldud, ootavad parimaid a-asjatundjaid killumängu- auhinnad!

REKATO

NB! Ära unusta pilku heita ka Rekato internetipoodi, mille address on www.rekato.ee

Ravensburger